

La Femosa

setembre-octubre de 2017

Número 290 P.V.P. 3€

Revista d'opinió i informació local. ARTESA DE LLEIDA

50 ANYS DE REVISTA

1 D'OCTUBRE DE 2017
EN DEFENSA DE LA DEMOCRÀCIA

Edita

Agrupació Cultural la Femosa
Carrer dels Gallart, 7
25150 Artesa de Lleida (Segrià)
Telèfon: 973 167809

E-mail: lafemosa@artesalleida.cat

Direcció i coordinació

Josep Gallart Fernández
Lluís Gil Fontanet

Col.laboradors

Alternativa Ecologista d'Artesa
Albert Batiste Bonet
Josep Borrell i Figuera
Miquel Carrera Castellví
Adolf Costafreda Castillo
Isidre Drudis Bellmunt
Josep Maria Esteve Muñoz
Felip Gallart Fernández
Josep Gallart Fernández
Roger Gil Barberà
Lluís Gil Fontanet
Junta del Griu
Oriol Liarte Torrelles
Maria Jesús Llaveró Porcel
Montserrat Macià Gou
Esteve Mestre Roigé
Miquel A. Navarro Solé
Pere Puiggròs Copmté
Paquita Sanvicén
Ramon Serra Batlle
Eulàlia Solà Miró

Fotografies

Eva Aixut Olomí
Arxiu fotogràfic de La Femosa
Josep Mª Esteve Muñoz
IM. A. Florensa Bertran
Josep Gallart Fernández

Correccions

Eulàlia Solà Miró

Impressió

Impremta Payà, Lleida

La Femosa 2ª època
Número 290,
setembre-octubre de 2017
DL L 264-1981
ISSN: 2339-7365
P.V.P. 3 euros

Els articles que apareixen a les pàgines de **La Femosa** reflecteixen únicament l'opinió de llurs signants.

SUMARI

El reportatge	3
Pòrtic	4
Actualitat artesenca	5
Actes del 50 aniversari de l'A. C. La Femosa	13
El Griu a l'Aquelarre de Cervera	14
Cap a la República catalana.....	15
Un país imparable	20
Domus domini. Carrers de Barcelona.....	22
Les espigadores.....	23
Cinquanta anys de revista	24
Per molts anys!!	26
Dels aniversaris	27
La Femosa en fa 50.....	28
Moltes felicitats	29
La Femosa un referent de proximitat	30
Felicitats a la Femosa.....	31
Cròniques del CF Artesa de Lleida	32
Contes d'animals per incrèduls: la nit.....	34
Mots encreuats.....	36
Entreteniments.....	37
Ho hem llegit a... ..	38
Telèfons i horaris d'interès	39
Solucions als passatemps.....	39
Enigma.....	39
Imatges d'actualitat	40

Amb el suport de:

Fundació Pública de la Diputació de Lleida

Ajuntament
d'Artesa de Lleida

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

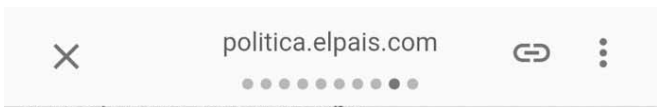

Diputació de Lleida

EL REPORTATGE

Algunes fotografies fetes l'1 d'octubre per l'Eva Aixut Olomí de la carrega de la Guàrdia Civil que es pradiu al nostre poble es van difondre per la xarxa i van donar la volta al món. Ben aviat es van utilitzar per utilitzar per la confecció de fotomuntatges. Us en presentem una mostra.

REFERENDUM EN CATALUÑA »

Noticias falsas e injerencias también en Cataluña

Con exageraciones y noticias sesgadas, la crisis catalana es ya un problema de la Unión Europea

Assemblea Pagesa

3-0 VAGA GENERAL

Fotomontaje difundido por usuarios de Twitter en el que se muestra a la Guardia Civil confrontándose a votantes que portan una estelada frente a un colegio electoral en

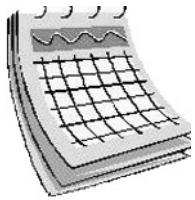

PÒRTIC

Aquest número que publiquem és molt especial. Dues-centes noranta revistes, de fet tres-centes vint si hi afegim els trenta números que es van publicar anteriorment al maig de 1973, quan per pressions de la Guàrdia Civil, que va adduir que era una publicació il·legal i que enlloc de ser un butlletí intern es parlava de tot i es feia política, es va clausurar la revista fins a la seva represa del novembre de l'any 1977. Però és, sobretot, l'acompliment de cinquanta anys al servei d'Artesa de Lleida. La nostra revista va néixer el setembre de 1967 amb uns objectius molt clars: incidir en el desvetllament cultural del poble a partir de la recuperació de la identitat catalana, la llengua, la història, el patrimoni, la cultura. Uns objectius que encara serva intactes. I no solament això, també ha estat i és un espai on tothom ha pogut dir i pot dir la seva, un espai per a la llibertat d'expressió. La revista ha estat i és el recull de les activitats, de les preocupacions i inquietuds, de les alegries i tristeses, del batec vital d'Artesa de Lleida. Ho hem fet amb alts i baixos, amb errades i encerts, amb més o menys traça, però sense defallir. Pocs pobles poden dir el mateix, poques localitats poden disposar d'un tresor com aquest durant un període tant dilatat.

Malauradament la nostra celebració ha estat alterada per uns fets lamentables que no podem obviar i que condemnem enèrgicament. No ho podem fer d'altra manera, ja que el nostre compromís amb Catalunya ens hi obliga i és innegociable. Des que el 9 de novembre de 2015 el Ple del Parlament de Catalunya va aprovar la declaració d'inici del procés de creació d'un estat català independent en forma de República i l'obertura d'un procés constituent ciutadà, participatiu, obert, integrador i actiu, l'Estat espanyol del PP i els seus tribunals es van llençar a una cursa forassenyada contra el nostre país, amb un seguit de mesures avalades per l'aplicació de l'article 155 de la Constitució espanyola i la complicitat de partits polítics com Ciudadanos, PSOE i la seva lamentable sucursal, el PSC, la gran majoria de mitjans de comunicació espanyols i una Unió Europea que mira sempre cap a l'altra banda. El resultat ha estat una repressió brutal des de tots els angles contra el poble de Catalunya, que ha culminat amb els empresonaments de consellers i líders socials, el president i part del govern català a l'exili i l'actuació violenta i absolutament desproporcionada de la policia i la Guàrdia Civil l'1 d'octubre, quan l'únic crim que cometien les seves víctimes era votar per decidir el futur del seu país.

L'actuació policial del l'1 d'octubre va començar per Artesa, de bon matí, quan un grup de la Guàrdia Civil es va presentar al nostre poble per impedir que les artesenesques i artesencs poguessin votar lliurement en el referèndum, tal com era la seva voluntat. Després d'uns incidents força desagradables i on molta gent va témer el pitjor, es va poder salvar la situació i omplir les urnes de vots i expressar la seva voluntat clarament favorable a fer de Catalunya un estat independent en forma de República. Una fotografia, la que es mostra a la portada d'aquesta revista, que recull aquests esdeveniments ha donat la volta al món, esdevenint una de les grans icones de la resistència pacífica i persistent del poble català. Aquesta imatge de l'Eva Aixut Olomí s'ha convertit en un símbol de lluita per la llibertat que la premsa espanyola s'ha esforçat a desacreditar amb falses acusacions de manipulació, exercint, ells sí, una falsificació dels fets absolutament interessada, vergonyant i intolerable. Des d'aquí celebrem la dignitat que va demostrar el nostre poble. Felicitem l'alcalde i tot el consistori artesenc, el govern i l'oposició, per la seva valenta i decidida actitud al costat del president de la Generalitat de Catalunya, del Govern i del Parlament català.

ACTUALITAT

ARTESENCA

Josep Ma Esteve

Fotos: J. Ma Esteve i M. À. Florensa

ULTIMES ACTIVITATS ESTIU AL RECINTE DE LES PISCINES

El divendres 25 d'agost es va organitzar una festa adolescent, anomenada *L'edat del despertar*, on, a més de les actuacions del grup *L'hem liat parda* i del *Dj JOMA*, hi va haver una exhibició de "parkour" o art del desplaçament pel medi urbà, superant obstacles de la manera més fluida i eficient possible. Dimecres 30 d'agost a les 7 de la tarda, va tenir lloc, al recinte de les piscines, una xerrada sobre "els productes tòxics en l'ús diari i com cuidar la nostra pell" a càrrec de Susana Parrilla i Mabel MartTnez.

El dia 9 de setembre, un dia abans del que venia essent habitual, va acabar la temporada de bany a les piscines municipals.

FESTA DE SANT RAMON

El 31 d'agost, es va celebrar la festivitat del patró del nostre poble, Sant Ramon Nonat. Com cada any, la festivitat fou organitzada pel Consell Parroquial, el Patronat de Sant Ramon i l'Ajuntament d'Artesa de Lleida.

Aquest any, però, la previsió de mal temps que hi havia, va fer variar els actes previstos per la celebració. No es va poder fer el tradicional romiatge a l'ermita, i es va fer fins al pavelló poliesportiu. Els actes realitzats foren els següents: A les 10 del matí.- Volteig de campanes. A 2/4 d'11 del matí.- Inici del romiatge des de l'Església fins al pavelló poliesportiu, acompanyats del carruatge amb la imatge del sant.

A les 11 del matí.- Celebració de la Santa Missa al

recinte del pavelló poliesportiu, i en acabar, veneració de la Relíquia de Sant Ramon. Tot seguit es va repartir xocolata desfeta i coca per a tothom. A 2/4 de 12 del migdia.- Actuació del màgic Magí per a tots els públics.

A les 5 de la tarda.- Cucanyes i jocs populars per a nens i nenes, al recinte del bar de les piscines. Entre altres, hi va haver jocs aquàtics, una gimcana, guerra d'aigua, etc.

NOUS SEMÀFORS A LA CARRETERA

A finals del mes d'agost es van iniciar les obres per col·locar un semàfor amb polsador a la cruïlla entre la carretera i el carrer les Hortes, davant del bar *Can Manos*. Després de diverses setmanes de proves, per fi, als voltants del 22 de setembre, va entrar en funcionament.

Aquesta actuació, ha estat molt celebrada pels veïns, ja que feia molt temps que reclamaven una solució per poder creuar amb seguretat d'un costat a l'altre de carretera o per l'excés de velocitat de molts vehicles que hi circulen.

La millora en un dels passos de vianants on cada dia hi creuen molts dels nostres nens i nenes diversos cops per anar a l'escola és un primer pas

molt important, ara només queda trobar alguna solució per l'excés de velocitat i millorar la seguretat en els altres passos de vianants que té la carretera.

Nou semàfor amb polsador.

FESTIVAL JALEO'S RAP

Amb l'organització de l'Associació de Joves i de l'Ajuntament d'Artesa de Lleida, el dissabte 2 de setembre va tenir lloc un festival de música rap anomenat *JALEO'S RAP*.

El festival va estar dividit en tres parts. La primera part va començar a les 6 de la tarda, amb una "*batalla de gallos*", on es lliuren combats dialèctics de *Freestyle* que són tan característics de la cultura hip-hop. Diferents MC's, mestres de cerimònies, dedicaven els seus millors versos improvisats al ritme que marca un DJ, disc-jockey. Les batalles estan organitzades com si d'un campionat es tractés, havent-hi premis pels tres primers classificats. La segona part va consistir en les actuacions de DASEK DUMAN, SHAD DEMN i SKR SKUAD. La tercera part de la festa va ser la primera en iniciar-se. Una branca important de la cultura hip-hop són els graffitis. Així, el grup CTP CREW de Fraga va pintar al passeig del Cementiri uns graffitis en record del festival.

INICI DEL CURS ESCOLAR

Cada any, quan s'acosta el mes de setembre, tothom reinicia de nou les rutines de tot l'any que durant l'estiu s'han deixat una mica apartades. Així, el dissabte 9 de setembre, uns dies abans de l'inici del nou curs escolar, es va celebrar la cloenda de les estades d'estiu organitzades per l'AMPA de l'escola Els Til·lers d'Artesa de Lleida i Artesa Gym. Com ja vam comentar en l'anterior revista, en l'edició d'aquest 2017, les estades han estat dedicades als Jocs Olímpics.

Els actes previstos en aquesta festa de cloenda foren:

Tots els participants a les estades d'estiu.

A les 8 del vespre.- Inici de la festa amb la desfilada dels atletes participants.

A 2/4 de 9 del vespre.- Espectacle a càrrec dels monitors.

A les 9 de la nit.- Gimcana per a tothom.

A les 10 de la nit.- Enceses de bengales.

A 1/4 d'11 de la nit.- Sopar de tots els assistents.

A 2/4 de 12 de la nit.- Entrega de premis i després, música per a tothom.

Però la principal rutina va començar amb el retorn dels nens i nenes a l'escola el 12 de setembre, amb tots els preparatius, emocions, il·lusions, i també despeses, que això comporta.

El començament del nou curs també implica, a partir del mes d'octubre, del retorn a les activitats extraescolars, ja siguin esportives, educatives o musicals, pels nostres fills i filles, activitats sense les quals seria impossible compatibilitzar els horaris laborals dels pares amb l'horari escolar dels fills.

Monitores i monitors de les estades.

CONCURS DE CASSOLES

El diumenge 10 de setembre, va tenir lloc la 39a edició del tradicional CONCURS DE CASSOLES DE TROS del nostre poble.

Un any més, les colles varen complir tot el passeig de Sant Ramon per tal de poder gaudir d'un dia de germanor, de cuina i assaborir una bona cassola de tros. Aquest any, amb una mica més de fresca que l'any passat, marcat per un sol imponent. Com en els últims anys, l'Ajuntament va cuinar una cassola de tros per tots aquells que volguessin participar en la festa però, sigui pel motiu que sigui,

no es cuinaven ells el dinar.

El concurs es va iniciar a les 12 del migdia, però des de bon matí les colles ja van anar organitzant tota la logística que la festa requereix. A 2/4 de 5 de la tarda, va tenir lloc el veredict del

jurat i el lliurament dels premis, així com l'actuació del tenor d'òpera "Christian"

Durant tot el dia hi va haver jocs inflables pels més petits.

Una de les colles participants.

Guarniment al·legoric als fets del país .

Colla infantil cuinant la cassola..

Colla amb la cassola recent cuinada.

Colles assaborint la cassola..

Colla de joves assaborint la cassola..

Una de les colles guanyadora..

SOPAR SOLIDARI

El dissabte 16 de setembre, va tenir lloc el ja tradicional sopar solidari organitzat pel Consell Parroquial de la Parròquia de Sant Miquel Arcàngel en benefici de Càrites.

Els comensals, que van omplir la sala del Teatre Municipal, van poder gaudir d'un sopar molt agradable, amenitzat per l'actuació del grup musical.

XERRADA DE L'ANC

El dijous 21 de setembre, a 2/4 de 9 del vespre i a la sala de la Llar del poble, va tenir lloc una xerrada sobre “*construir una nova República*” a càrrec del senador d'Esquerra Republicana Miquel Àngel Estradé dins la campanya pel referendun de l'1 d'octubre. La xerrada estava organitzada per la secció local de l'Assemblea Nacional de Catalunya.

ACTIVITAT TEATRAL

El diumenge 24 de setembre es va donar tret de sortida a la temporada de tardor-hivern de teatre al nostre poble.

La primera representació fou a càrrec de la companyia *Celler d'espectacles* que va interpretar l'obra teatral *Petits crims conjugals*, drama conjugal en forma d'intriga policíaca.

Representació de *Petits crims conjugals*.

El diumenge 22 d'octubre, va tocar el torn d'iniciar-se la temporada de teatre de Xarxa pels més petits. La representació escollida per aquesta estrena, fou l'adaptació de l'espectacle *Històries en dansa* de l'Esbart dansaire del Sícoris de Lleida, en el qual hi actuen una dotzena de veïns i veïnes nostres. Aquesta actuació també està inclosa dintre dels actes del Correllengua 2017.

Representació de l'espectacle *Històries de la dansa*.

ACTIVITATS A LA LLAR DE JUBILATS

Durant aquests darrers dos mesos, la Llar de jubilats ha bullit d'activitat amb la realització de diferents tallers i xerrades

La primera xerrada va tenir lloc el 19 de setembre, a 2/4 de 5 de la tarda, al casal de jubilats, i fou a càrrec de la nostra farmacèutica Àngels Curcó. La xerrada tractava sobre el correcte ús dels antibiòtics.

El dimarts 26 de setembre, a les 7 de la tarda, hi va haver una segona xerrada, també al casal de

jubilats, en aquest cas fou una lectura d'etiquetes de productes naturals pel cos.

Conferència de la farmacèutica Àngels Curcó.

Taller de lectura d'etiquetes.

El divendres 29 de setembre, com és tradicional de cada any, es va organitzar el dinar per commemorar la festivitat de Sant Miquel, patró

Ball de la festa de Sant Miquel de la Llar de Jubilats.

de la Llar. El dinar fou amenitzat amb l'actuació del Grup 43.

A més, també hi ha hagut diferents tallers. El primer fou a les 5 de la tarda del divendres 6 d'octubre a càrrec de la Núria Beà, nutricionista i dietista, que realitzà un taller de confecció de menús saludables i econòmics, al local social. El divendres 13 d'octubre, va tenir lloc un taller de memòria a càrrec de l'associació ASPID, dedicada a millorar la vida a totes aquelles persones que presenten qualsevol tipus de discapacitat física, i que es durà a terme durant diversos mesos.

Taller de confecció de menús saludables.

MISSA CANTADA DE LA CORAL

El diumenge 8 d'octubre, la Coral *La Primavera Artesenca*, va repetir l'experiència de l'any 2014, i va tornar a participar en la missa cantada que setmanalment emet la segona cadena de Televisió Espanyola, La2. Com en l'anterior ocasió, la missa, amb l'acompanyament musical de la nostra coral, es va realitzar des del convent de Sant Domènec de les Monges Dominiques de Sant Cugat del Vallès.

Membres de la coral i acompanyants.

30è ANIVERSARI DEL BIBLIOBUS

El dia 12 d'octubre, a les 7 de la tarda, es va celebrar al Teatre Municipal, un recital de poesia a càrrec del rapsode Eduard Batlle i que va comptar amb l'acompanyament musical de la violinista Sílvia Rufach, anomenat *21 x XXI poetes lleidatans contemporanis*. On es va realitzar un recorregut pels més destacats poetes i poetesses de les nostres terres, des de la Renaixença fins als nostres dies.

El recital es va realitzar per commemorar el 30è aniversari del Bibliobus. Aquesta biblioteca mòbil fa 30 anys que apropa tots els serveis d'una biblioteca pública a tots els pobles del Segrià i Les Garrigues que no disposen d'un espai públic de préstec de llibres, audiovisuals i revistes en el seu municipi.

Cada 15 dies, els dijous per la tarda, el Bibliobus arriba al nostre poble per fer que tothom pugui accedir a la lectura.

CICLE SEGRITÀ CORALS

Aquest any 2017, organitzat pel Consell Comarcal del Segrià, se celebra el 13è cicle Segrià Corals, que en ocasió del 150 aniversari del naixement d'Enric Granados, està dedicat a aquest il·lustre pianista i compositor lleidatà. Cicle que, en diferents poblacions de la nostra comarca, va celebrant cantades de diferents corals.

Així, el diumenge 15 d'octubre, fou el torn d'Artesa de Lleida. A les 6 de la tarda, a l'església parroquial del poble, les corals *La Primavera artesenca*, la coral *Clavellina* de Torrefarrera i la Coral *Alzina* d'Alcarràs, ens van delectar amb un repertori ben ampli de cançons tradicionals catalanes, i algunes que no ho són tant.

Cant de germanor de les tres corals.

Coral la Primavera artesenca.

ASSEMBLEA DE L'ASSOCIACIÓ DE DONES

El dimecres 18 d'octubre es va celebrar, a les 9 del vespre i al primer pis de la Llar de Jubilats, l'assemblea general de l'associació de dones *La Pubilla* en la qual, a més de procedir a l'aprovació dels comptes, es va procedir a la renovació dels membres de la junta.

Així han deixat de formar part de la junta la Carme Sirvent, Teresa Berengué, Ma Jesús Solé, l'Elena Boties i la Janet Gallart, i han entrat en el seu lloc la Mònica Girón, Montse Arredondo, Verònica Puiggrós, Goretti Miró i la Ma Dolors Bonastre que juntament amb l'Antonieta Xinxó, la Rocio Rojas, la Montse Argilés i la Sílvia Alrich, formaran la nova junta de l'Associació.

Totes les membres de la junta.

CORRELENGUA 2017

Entre els dies 21 i 22 d'octubre va tenir lloc una nova edició del Correllengua, iniciativa que any rere any intenta mostrar la vitalitat de la nostra llengua i fomentar-ne l'ús social arreu dels territoris de parla catalana.

L'edició d'aquest 2017 va començar el dissabte 21 d'octubre a les 11 de la nit, amb una festa del Jovent a la Sala del Teatre Municipal, que va comptar amb l'actuació d'Aleix Fontàs. A l'endemà, diumenge 22 d'octubre, van tenir lloc els actes més propis del Correllengua i representatius de la nostra cultura amb el recorregut pels carrers del nostre poble de l'Hydra i els seus diablons, amb correfocs inclòs. La cercavila, que es va iniciar a les 5 de la tarda des de la plaça Major, va comptar amb l'ambientació musical del grup de percussió local Kumbeva.

La cercavila va finalitzar a la Sala del Teatre Municipal, on en Josep Ma Carrera, president de

l'Associació del Griu, va fer la lectura del manifest del Correllengua, una mica adaptat als temps convulsos que estem vivint. Un cop finalitzada la lectura del manifest, va començar l'actuació de l'esbart dansaire del Sícoris, del qual ja hem parlat anteriorment, i que va fer gaudir d'allò més a tot el públic assistent.

Actuació Esbart Dansaire del Sícoris

BEATIFICACIO DE MOSSÈN JOSEP ROS NADAL

El passat dissabte 21 d'octubre, foren beatificats 109 màrtirs de la Congregació dels Fills del Cor de Maria (Claretians), entre els quals es trobava el mossèn Josep Ros Nadal, nascut al nostre poble un 14 d'octubre de 1876, i que fou afusellat el 18 d'octubre de 1936 a Cervera. La cerimònia de beatificació fou celebrada a la basílica de la Sagrada Família de Barcelona.

Cerimònia de beatificació.

CINEMA SETEMBRE-OCTUBRE

Dia	Pel·lícula
3 de setembre	Incerta glòria
17 de setembre	El bebe jefazo
1 d'octubre	Demà comença tot
8 d'octubre	Mil coses que faria per tu
29 d'octubre	Señor dame paciencia

ACTES DEL 50 ANIVERSARI DE L'AGRUPACIÓ CULTURAL LA FEMOSA

Josep Ma Esteve

Durant aquests darrers dos mesos, després d'una breu pausa durant l'estiu, els actes de celebració del 50è aniversari de La Femosa han continuat amb renovades energies.

Així, el 22 de setembre, es va donar el tret de sortida a les noves activitats preparades per la segona part de l'any. L'activitat escollida fou una conferència titulada *El Turó de La Seu Vella, patrimoni de la humanitat?* a càrrec de Joan Ramon González Pérez, president de l'Associació Amics de la Seu Vella de Lleida. La xerrada va tenir lloc a 2/4 de 9 dels vespres al Teatre Municipal.

Conferència de Joan Ramon González.

El dissabte 7 d'octubre, a 2/4 de 7 de la tarda, vam poder gaudir d'una *Visita guiada als elements patrimonials d'Artesa de Lleida*. El punt de trobada fou a la seu de l'Agrupació Cultural La Femosa, on s'inicià l'explicació de la història del mateix edifici actual de La Femosa, així com de la resta de cases del carrer dels Gallarts, la Vileta, plaça Major, fins a les Escoles. Les explicacions durant aquesta primera part foren a càrrec d'en Josep Gallart Fernández. El recorregut finalitzà a l'església parroquial on, la Josefina Paris Mor, ens va fer cinc cèntims de la història de la seva construcció i els motius de la seva decoració. El mateix dissabte 7 d'octubre, però a les 10 del vespre, va tenir lloc una *Visita guiada al Museu*

de Prehistòria d'Artesa de Lleida. Aquests dos actes estaven emmarcats dins de les Jornades Europees de Patrimoni.

Visita guiada al poble a càrrec de Josep Gallart.

Visita guiada a l'església a càrrec de Josefina París.

El diumenge 15 d'octubre, es va organitzar, conjuntament amb l'A. E. SUPERBÉ, una caminada al secà d'Artesa. La sortida es va realitzar en cotxe fins al secà on, un cop estacionats els vehicles, va començar la caminada per diferents racons i valls del nostre terme, on vam poder observar diferents construccions de pedra seca i uns parapets de la Guerra Civil descoberts recentment.

Caminada pel secà d'Artesa.

EL GRIU A L'AQUELLARRE DE CERVERA 2017

Junta del Griu

El dia que les bruixes van decidir trobar-se per fer el seu tradicional *Aquelarre*, els diables i les seves bèsties vam ser convidats. Era 25 d'agost, divendres, fosca nit i no pas una trobada de bruixeria i bèsties qualssevol, sinó el gran *Aquelarre* de Cervera, que aquest any celebrava la seva quarantena edició.

Per primer cop el Griu d'Artesa de Lleida i els seus acompanyants vam tenir la sort de poder participar en una de les festes de foc més famoses de les contrades. Vam experimentar el plaer de submergir-nos en una nit màgica, plena de bruixeria, dimonis, bèsties i foc. Una barreja terrorífica i apassionant a la vegada. No estàvem sols, ens acompanyaven altres bèsties com el Drac de la Geltrú, l'Atzeries de Gràcia, la Pajara de Terrassa i jugant a casa la Tarasca i lo Carranco Bilandó de Cervera.

Ens esperàvem tots tancats dins de la Universitat

de Cervera. Allí vam poder gaudir d'un sopar de germanor mentre preparàvem el pla malèfic d'aquella nit.

Les bèsties tancades, ja neguitoses, desitjaven la seva alliberació pels carrers del poble que aviat seria dominat per les bruixes.

La gent nerviosa esperava a la plaça la sortida de les figures de foc per la porta gran. Allí cada colla, una darrera l'altra, es va anar presentant, anunciant que la nit passava del negre carbó al taronja guspira. Avançant, pas a pas i a ritme del repic dels timbals del grup de percussió Kumbeva, vam omplir els carrers de foc, molt foc, encenent cada racó fins a culminar en mig de la Plaça Major. Allí, tocant a l'església, les bèsties van encendre juntes fins a il·luminar de roig el campanar. Aquest es va convertir en un far de l'infern, perquè les bruixes vingudes de lluny trobessin el punt de trobada de l'esperat *Aquelarre*.

CAP A LA REPÚBLICA CATALANA

Josep Ma Esteve

Durant aquests darrers mesos i anys, portem anys organitzant unes manifestacions massives referència a tot el món pel civisme i la bona organització de les mateixes, han ocorregut al nostre país molts fets que, d'una manera o altra, la majoria d'ells passaran als llibres d'història. L'anhel, el desig, l'objectiu, el repte, que tenim tots plegats és aconseguir que Catalunya esdevingui una República, un país lliure i sobirà. El que ja no tinc tant clar, al menys jo, és si encara és vàlid el lema: *Catalunya, nou estat d'Europa*. D'aquesta Europa que dona l'esquena als problemes, a la violència ultra, a la repressió policial i judicial dels seus conciutadans, com a mínim, començo a dubtar que en vulgui formar part.

Quan escric aquestes línies han passat gairebé dos mesos des de la celebració de la Diada Nacional del nostre país, però la sensació que tinc és que han passat anys. El volum d'esdeveniments ocorreguts, d'emocions intenses, de riscos reals de prendre mal físicament i d'energies gastades ha estat tan elevat que estic, i crec que podria parlar en nom de molta gent, una mica desbordat i aclaparat pel pes dels esdeveniments, però sobretot per la brutal sensació de retorn al passat que estic tenint.

Les primeres passes d'aquests darrers dos mesos les vàrem iniciar uns dies abans de la Diada. Per començar a escalfar els motors de cara al referèndum previst pel dia 1 d'octubre, a finals del mes d'agost, la gent d'Artesa de Lleida x la Independència, vam passar pels habitatges del nostre poble oferint domassos de diferents colors amb el Sí, a tothom que els va voler acceptar, per tal que el pengessin en algun lloc visible de les

seves vivendes. El poble feia i encara fa, un goig enorme, engalanat com està amb els domassos, senyeres, estelades i diferents cartells. Dos dies claus van tenir lloc el 6 i 7 de setembre, al Parlament de Catalunya. En aquests dos dies, els nostres representants varen aprovar la llei del Referèndum d'autodeterminació i la llei de Transitorietat jurídica. Aquests dos dies, importantíssims per l'esdevenir del nostre país, em van deixar, però, una sensació profunda de vergonya. Crec que no vàrem acabar de fer les coses bé. No sabia concretar el què, però la sensació de ridícul em va acompanyar durant diversos dies.

Però va arribar l'11 de setembre, Diada Nacional de Catalunya, i com en anteriors anys, la celebració de molts artesencs i artesenesques es va traslladar a Barcelona, on es va dur a terme una nova manifestació reivindicativa i pacífica del nostre anhel de llibertat i del nostre desig d'esdevenir un país independent de l'Estat Espanyol. Un cop més, el seny, civisme, capacitat organitzativa i la resposta de tots nosaltres fou espectacular, i Barcelona tornà a ser engolida per la determinació de centenars de milers de persones.

Domassos i banderes al carrer Nou.

Manifestació de l'11 S a Barcelona.

No obstant, també hi ha artesencs i artesenesques que, per diversos motius, no es van poder traslladar fins a la capital del nostre país. No per això van deixar de manifestar-se i participar en un acte reivindicatiu davant de les càmeres de fruita del carrer Les Hortes.

Però estàvem a 11 de setembre, i ara podem dir que encara no havia passat res. Els esdeveniments, a partir de meitats de setembre, es van anar precipitant i cada cop d'una major gravetat. El dimecres 20 de setembre, la tensió va pujar molts graus. I és que aviat havia corregut la notícia que s'estaven produint escorcolls a diferents seus de la Generalitat, en un intent d'anul·lar tota la logística prevista per la celebració del referèndum d'autodeterminació del dia 1 d'octubre. La reacció de la gent va ser instantània. Les concentracions davant de les seus on s'estaven fent els escorcolls foren immediates i es van allargar fins a la nit. Tretze alts càrrecs i representants del nostre Govern, però, van ser detinguts, alguns davant dels seus propis fills, d'altres com si d'una pel·lícula de Hollywood es tractés. Durant aquells dies, les forces policials enviades a Catalunya per l'Estat Espanyol, es van saltar les seves tan sagrades lleis. Escorcolls sense ordres judicials, deixar els vehicles policials sense custòdia amb armes incloses, intent d'entrar a la seu de la CUP, registres a diaris, tancament de pàgines web, etc. Tot fa pensar que buscaven un escenari de reacció violenta que no van trobar. Aquesta és l'Espanya democràtica de la que tant presumeixen...

En els dies posteriors, en resposta a aquells escorcolls i a les detencions d'alts càrrecs, es va produir concentracions davant dels ajuntaments dels nostres pobles per expressar el nostre rebuig a aquells fets. En aquell moment, no sabíem que seria la primera de moltes. El dissabte 23 de setembre es van repetir les concentració, en el nostre cas, de tractors per anar fins a la manifestació prevista a Lleida, en defensa de la democràcia i de la llibertat.

Concentració del 20 de setembre.

I va arribar el dia 1 d'octubre. Aquell dia desitjat per molts i temut per uns altres. Aquell dia on no s'havia de celebrar res, i que sí, i tant que es va celebrar, i es va celebrar de forma massiva, pacífica i festiva. Bé, pacífica fins que va passar el que tothom ja sap que va passar.

Tement l'actuació de l'Estat Espanyol, ben d'hora molts veïns i veïnes d'Artesa vàrem anar a l'escola per tal de poder gaudir d'una jornada festiva amb la celebració del referèndum d'autodeterminació. Alguns joves van passar la nit a l'escola. Tot un Estat repressor no va poder impedir que ni urnes ni paperetes arribessin a tots els pobles de Catalunya, ni que poguéssim votar. Això sí, els entrebancs digitals foren enormes, però al final es van superar tots i cadascun d'ells. La feina feta per un nombre incalculable de voluntaris i voluntàries ho va permetre. El meu més sincer agraïment a tots ells.

Però la maquinària de l'Estat central no podia

Concentració i esmorzar davant del col·legi electoral.

Concentració davant del col·legi electoral.

Qui va dir que no hi hauria urnes?

Per fi vam poder votar!!!

Cercant la connexió a les xarxes digitals.

deixar passar una humiliació semblant, i Artesa va tenir el "privilegi" de ser un dels primers pobles on les forces repressores van actuar. Tots pensàvem que la policia podia venir, però al ser Artesa un poble petit, dubtàvem que fos així. Innocentment creïem que se centrarien en poblacions més grans. Doncs no, ben aviat, a quarts de nou del matí, la Guàrdia Civil va arribar al nostre poble. Tensió, crits, empentes, nervis. Per sort, la cosa no va passar a majors, com si que va passar en altres pobles i ciutats. La Guàrdia Civil va entrar a l'escola entre aplaudiments, va aixecar acta, i va marxar. 1 Llavors vam poder votar. Les sensacions eren molt

estranyes, barreja de la felicitat de poder votar, cosa que molts dubtàvem que finalment poguéssim fer, d'incredulitat del que havíem vist amb la intervenció de la Guàrdia Civil i de temor pel que passaria si tornaven. Sensacions que, al menys a mi, em van durar bastants dies, i més després de veure el que havia passat en altres racons del nostre país. També quedarà una fotografia dels fets ocorreguts en el nostre poble, que passarà a la història de Catalunya, feta per l'Eva Aixut (*Portada d'aquesta revista*).

Però aquests fets execrables, no amaguen que, tot i els impediments, més de dos milions de persones van votar i van cridar ben alt que volíem un país independent.

Amb un cens de 1.096 electors, els resultats del referendun van ser 747 vots afirmatius i 19 de negatius.

1 octubre. Resistència a la guàrdia civil.

1 octubre. Recompte de vots.

Molts artesencs i artesenesques vam romadre tot el dia davant les escoles per defensar l'urna.

Persones de totes les edats al carrer disposats a protegir la democràcia.

1 octubre. Vermut popular.

1 octubre. Actuació infantil al pati de l'escola.

Minut de silenci contra la violència de l'1-O.

El dimarts 3 d'octubre Catalunya es va aturar, i manifestacions multitudinàries mai vistes, es van produir a totes les capitals de comarca del nostre territori per condemnar l'actuació violenta de les

forces policials. I aquell vespre del 3 d'octubre, una nova decepció. El discurs del rei Felip VI, àlies *el Preparado*. Discurs molt dur i agressiu en contra de Catalunya, gairebé aplaudint l'actuació del Govern Central, sense condemnar la violència, ni un trist record per tots els ferits el l'1 d'octubre, oblidà el paper que se suposa que ha de representar com a cap de l'Estat, el paper de moderador, de figura central, però no, el seu paper va ser més de piròman que de bomber. Li va el sou. Em va entristir profundament aquell discurs, però a la vegada em va ratificar en la creença que amb Espanya no hi guanyem res, ans al contrari, volen que ho perdem tot.

Tall de carreteres del 3 d'octubre.

Dies de confusió van seguir al referèndum i al discurs del rei. Declaració unilateral d'independència feta però immediatament suspesa en demanda de diàleg amb el Govern de l'Estat Espanyol, però que un cop més el Govern Central va desapropiar. Requeriments per part d'uns, cartes de resposta sense respondre dels altres. El joc del gat i la rata. Tot amb l'amenaça de l'aplicació de l'article 155 de la Constitució Espanyola, que en el fons, és el que crec que el Govern del sr. Rajoy desitjava de bon principi, per donar entitat al que fa anys que s'està produint, una recentralització de l'Estat Espanyol.

A més d'agafar velocitat, els esdeveniments s'anaven agreujant. El 17 d'octubre la jutgessa Carmen Lamela va decretar presó incondicional pel president de l'Assemblea Nacional de Catalunya, en Jordi Sánchez, i pel president d'Òmnium Cultural, en Jordi Cuixart, acusats del delictes de sedició. Increïble. De nou, sensació de retorn al passat. Dues persones empresonades per les seves idees, per manifestar-se pacíficament al carrer. Presos polítics en l'Europa del segle XXI. Més concentracions, davant dels ajuntaments. Minuts de silenci, cacerolades, concentracions amb espelmes. Indignació i ràbia. Sembla que vivim en

un Estat Espanyol miop (on són els intel·lectuals espanyols!!?? On són la gent d'esquerra!!??), i que pertanyem a una Europa cega.

Més repressió. Decret vergonyant del consell de ministres per facilitar que les empreses canviïn la seu social a fora de Catalunya.

També es comencen a produir manifestacions dels partidaris de la unitat. Algunes amb molta participació, però totes amb un denominador comú, al final hi ha aldarulls provocats per membres de l'ultradreta que campen com volen sense que tanta policia que han enviat a Catalunya hi faci res. Moments decisius. El consell de ministres aprova demanar al Senat que s'apliqui l'article 155. Moments de dubtes a casa nostra. El nostre president convoca unes eleccions? Decepció. Sentiment de derrota. Algunes reaccions vergonyants en contra dels nostres dirigents. La tensió i els sentiments estan a flor de pell. Però dura poc.

Els fets es precipiten, 27 d'octubre, dia per a la història, es produeix la tant anhelada votació per proclamar la República. Més sentiments contraposats. Immensa alegria per un costat i temor i dubtes davant la reacció de l'Estat.

I aquesta reacció no es va fer esperar, aprovació de l'article 155 en uns termes que, altre cop, se salten la mateixa legalitat espanyola. Govern català cessat, Parlament sense capacitat de legislació, possibilitat de veto a totes les decisions que es prenguin a Catalunya i convocatòria d'eleccions pel 21 de desembre. Però aquesta va ser només una part de la reacció. Faltava per arribar el dia 2 de novembre. La mateixa jutgessa Lamela que va empresonar els Jordis, envia a presó incondicional sense fiança la meitat del nostre govern. El vicepresident Oriol Junqueras i set consellers més a la presó. El nostre president i la resta del Govern, a Bèlgica per evitar la seva detenció i internacionalitzar encara més el problema català. El seu exili s'apropa.

Cap de nosaltres no sabem com acabarà tot plegat. La maquinària de l'Estat, com ja sabíem, és molt forta i poderosa. Sabem que serà llarg. Tenim pressa, tardarem en assolir-ho, però ho assolirem. L'Estat Espanyol ha creuat massa línies vermelles per a que tot això acabi en un no-res. Acabo aquestes línies durant una nova jornada de vaga a Catalunya i a les portes d'una nova manifestació massiva a Barcelona. Nosaltres no podem defallir. L'única força que tenim és la força de la gent, el nostre desig de llibertat. I ho aconseguirem. **PERSISTIREM FINS A REEIXIR!!**

UN PAÍS IMPARABLE

Roger Gil Barberà

Guardiola tenia raó. El dia que ens havíem de llevar ben d'hora ben d'hora va arribar. De fet, alguns ens vam llevar tan d'hora que gairebé no vam dormir.

Pum-Pum! Uns cops al vidre em sobresalten. Miro el mòbil. Són les sis tocadetes del matí. Somric. He dormit 1 hora, però avui no puc perdre el somriure. La revolució dels somriures ha començat. Clak! Sense pietat, algú obre els llums del poliesportiu i la gent es comença a llevar. Recullo el sac de dormir, la màrrega i surto al carrer. M'agradaria dir que Artesa fa olor de República, però no, fa olor de sardina. Merda. No estic gaire catòlic, així que opto per fer un cafè i saludar la gent. Perquè de gent, al carrer, n'hi ha molta. Rialles nervioses. Sembla que al col·legi celebrem el final de curs anual. No per la quantitat de gent que s'hi acumula, no, més aviat perquè tothom

sembla estar en un estat de nervis preadolescents. Torno a somriure. Avui guanyarem.

Silenci. El silenci d'abans de la tempesta. I la Tempesta s'apropa vestida d'antiavalots, amb cascs, escuts i porres.

Nervis. Havíem repassat el pla mil i una vegades:

resistència pacífica, somriure i aplaudiments. Però com sempre, la teoria sempre és diferent de la pràctica. Decideixo afegir-me al grup que bloqueja la porta mentre la Tempesta s'acosta a pas militar. Hòstia! Estic cagat.

(Foto: Eva Aixut.)

"Votarem!" Espanto la por cridant amb totes les meves forces. Fins que la por es torna ràbia. La Tempesta ha colpejat algú amb l'escut. Fills de puta. Deixo la porta de l'Escola Els Til·lers i arribo a la pinya que frena la Tempesta. No passaran. Estira-i-arronses. La tensió es podria tallar amb un ganivet. Ballem. Ballem a ritme d'insults, empentes i "no passareu" durant uns minuts. Uns minuts que em semblen segles.

"Proooooou!" Un crit trona al cel d'Artesa. Tothom es paralitza. Sense entendre per què, el Déu de la Tempesta i els seus feligresos entren a la nostra escola. Cremo. Cremo d'odi. L'odi em consumeix i començo a insultar i increpar la Tempesta. La meva padrineta em treu d'allà, em calma i em tranquil·litza. Gràcies tieta.

(Foto: Eva Aixut.)

La Tempesta marxa igual que ha vingut, de forma inesperada. Em trobo en un estat de bogeria transitòria, agafant-me dels cabells al mig del carrer. Què dimonis ha passat? Vaig a buscar els meus per comprovar si estan tots sans i estalvis quan de sobte... "Oh, sorpresa! Som més! Som molts més que abans!" La ràbia deixa pas a l'orgull. El poble ha respost.

La tempesta s'allunya!

Pururip! Les xarxes socials bullen. Artesa, a Twitter, és un dels símbols de la resistència. Tardo molt poc a comprovar que no som l'excepció que confirma la regla i que, malauradament, la Tempesta ha arribat a molts punts del país. És el pitjor dels malsons.

Aquí sempre s'ha dit que les desgràcies mai vénen soles i trigo molt poc a comprovar la certesa del refrany. L'ordinador s'ha penjat i no podem votar. L'ànima em cau als peus. Sempre m'he considerat un home passional i això ja és més del que puc suportar. Estic destrossat.

Miracle! La megafonia de l'escola confirma la bona nova. Podem votar. L'ordinador ja funciona. Torno a somriure. Això del referèndum és una muntanya

rusa d'emocions. Ràpidament es forma una cua. La cua més llarga que he vist mai al poble. Una cua que surt de l'escola i arriba a la porta del carrer Sant Ramon. Han despertat la bèstia. Aplaudiments. Poder votar ha estat una injecció de moral increïble i la cua cada vegada es fa més gran. Estic feliç. Estic feliç i ho demostro aplaudint la gent gran, que, malgrat tot el que ha passat, va passant amb el cap ben alt per exercir el seu dret a vot. Som un poble increïble!

Brum! Cop de cotxe i som a Aspa. Déu no ens va beneir amb el do de la paciència i uns quants decidim votar al poble del costat. Per por. Per por que torni a venir la Tempesta i encara estiguem fent cua. Voto i ja estic preparat pel que pugui passar.

O almenys això pensava... Clik! És l'hora de dinar i obro el televisor. No em puc creure el que estic veient. La mare que els va parir! A la pantalla apareixen imatges que van més enllà de la violència. Odi. Venjança. Ràbia. El telenotícies de TV3 reflecteix com la Tempesta, sense cap voluntat de diàleg, no ha deixat canya dreta. Els meus ulls s'encenen i per les galtes regalimen espurnes d'indignació. Mai. Mai abans havia plorat de ràbia. Surto al carrer amb l'estómac buit. És com si un gegant m'hagués espremut amb les seves mans tant l'estómac que només deixés lloc a la ràbia de la qual, per cert, estic empatxat. Estic assegut al mig del carrer amb els meus quan de sobte algú em pica l'esquena. M'espanto. A hores d'ara tinc els nervis destrossats. La meva mare m'avisa que, segons sembla, torna la Tempesta, que s'han vist núvols a la Bordeta. Ens mirem durant una llarga estona. Ella no es mou. Jo no em moc. Ningú es mou. Aguantarem!

Èxtasi! Artesa ha votat. La Tempesta ha passat de llarg i el poble, malgrat haver-hi gent que ha votat fora, ha respost amb una participació superior al 70% i un resultat total de 747 vots a favor, 17 vots en contra i 4 abstencions. Hem guanyat. El poble ha votat. Hem vençut i no m'ho puc creure.

Rialles. El carrer Sant Ramon és la fira del somriure. I també de l'aplaudiment. S'aplaudeix tot. Absolutament tot. Sis, nos i abstencions. Respiro alleujat. Definitivament, Guardiola tenia raó. Si ens llevem ben d'hora ben d'hora, som un país imparabile.

Artesa símbol de resistència. Foto: Eva Aixut.

DOMUS DOMINI. CARRERS DE BARCELONA

Miquel Carrera Castellví

Volia escriure sobre els darrers fets que anem i hem anant vivint en aquest país, des de l'estiu fins ara; i volia escriure seguint el fil d'aquesta sèrie que parla de construccions dels homes i dones; sèrie d'altra banda que ja comença a fer-se'm pesada, sense atrevir-me a pensar com deu de fer-se també pesada per vosaltres que la llegiu ... ai, ai. I com que bona part de les protestes les he viscudes a Barcelona, als carrers de Barcelona, ho he titulat així, *Carrers de Barcelona*. M'he inspirat a l'hora del títol en la cèlebre pel·lícula sobre un malalt de Sida i un advocat lluitador: *Streets of Philadelphia*, i clar en la cèlebre cançó del Sprignsteen que va esdevenir imatge de la cançó i la lluita. Per cert, la cançó té una versió en català cantada per la veu tan particular del Luis Eduardo Aute; les voltes que dona el món ...

Fent un recompte de les vegades que he rodat per Barcelona des de l'estiu, resulta que hi vaig anar per la repulsa als atemptats de les Rambles, i també vaig viure per primer cop un onze de setembre massiu. I al passeig de Gràcia també hi he tornat per mostrar la repulsa per les detencions dels líders de l'Òmnium ide l'Assemblea Nacional. Ahir que era dissabte, encara em vaig atansar al final del carrer Marina, prop del mar, per solidaritzar-me amb tots els detinguts en tots aquests dies. I avui d'una manera més lúdica, he rodat pels carrers de Barcelona en solidaritat amb les dones i els tipus de càncer específic que pateixen. Diré doncs que m'he convertit en un especialista en el Passeig de Gràcia; pregunteu-me el que vulgueu. Hi he vist les botigues de luxe, els palaus burgesos, les cases modernistes, i els pisos benestants. I a pur de passar-hi, encara no puc entendre com més de cents anys enrere algú va pensar en un carrer tan ample, quan només hi havia carruatges i muntures. També és clar hi he vist gent, molta gent, moltíssima gent. Què us he de dir de tot això, de tota la il·lusió i ràbia que allí s'hi ha arreplegat. Com a exercici de sociologia de camp, dona per a molt, us ho prometo. I per a un badoc com jo ... ha estat tot una experiència sensorial exquisida: quantes cares rialleres, quant clam i protesta, quanta esperança.

I això que un servidor no ha estat mai de protestes, ni de vagues ni esdeveniments històrics, així que tot el viscut en aquests darrers mesos m'ha impressionat. No he corregut mai davant els grisos, ni m'he enfrontat a la guàrdia civil, ni els mossos

m'han demanat mai la filiació, i no tinc per tant gran experiència en mobilitzacions. Veure la força de la gent que crida, protesta o celebra fa que un, que tothom, cregui en allò, cregui en la força de la gent, en el poder d'allò col·lectiu. Potser per això la gent torna eufòrica dels moviments com aquests, perquè en el fons ha sentit aquest sentiment, aquest creure la col·lectivitat. Ho haureu viscut moltes vegades més vosaltres que no pas jo, però potser per nou per a mi, ho conto.

Tornant al tema dels carrers de Barcelona, diuen que una ciutat es descobreix realment quan hi camines amb calma. I resulta que aquestes mobilitzacions, de calma n'han tingut, tot i que caminar s'ha caminat poc. Però quan s'acaba l'acte i encara amb gent al carrer, tothom relaxat, tens el plaer de caminar per carrers encara tancats al trànsit, carrers tots per a tu. No endebades ... un dels crits d'aquests dies ha estat això de *Els carrers seran per sempre nostres*, i no hi ha com descobrir-ho en pau.

Avui, amb la fresca del matí rodava amb la cursa de les dones, per la Gran Via de les Corts Catalanes; no hi havia caminat mai!!!! I m'ha agradat el passeig, entre cases i casalots espectaculars. Realment val la pena dedicar un matí per caminar des de la Plaça d'Espanya fins a la Plaça de Tetuán resseguint aquesta via dreta com un fus; caminar i sobretot badar, eh!

Parlant també de mobilitzacions, reconeixeré al final com m'emociona una imatge que s'ha tornat icònica crec per a molts artesencs: un jove pagès dalt d'un remolc, parlant se suposa a pagesos en vaga i lluita. Tot en la imatge és màgic: la precarietat dels mitjans, la serietat dels presents, la premsa en primera línia, i en el fons ... la il·lusió.

LES ESPIGADORES

CARTA OBERTA AL JOANET DEL BATLLET

Adolf Costafreda Castillo

Amic Joan, en el passat número d'aquesta revista hi llegeixo un article teu amb el títol EN RECORD DE LES ESPIGADORES, el vaig començar a llegir amb interès, però de seguida em vaig adonar que, tret del títol, de les espigadores no en dius res. Com que no en dius res vaig pensar, o no en sap res (per la teua edat penso que sí que n'hauries de saber-ne més) o té ganes de xerrar per xerrar. Sigui com sigui i, per si de cas, te'n faré cinc cèntims d'euro de **les espigadores**:

Però comencem pel començament. Fins que van sortir les màquines recol·lectores mal anomenades "cossetxadores", els cereals se segaven amb volant, en volant els homes i amb falç o falceta les dones, jo ja no vaig veure mai segar amb volant o amb falceta, només he vist segar amb dalla o amb màquina agabelladora. Tant s'hi val. Quan se segava amb dalla els segadors deixaven el sembrat estès en rems al terra, les dones, principalment les dones, amb un rampill de mà en feien gabelles més o menys del mateix gruix. De cada tres gabelles se'n feia una garba que es deixava estesa allí mateix on es lligava. Pels dematins, amb l'aigüalera, les garbes es posaven afilerades en munts ben comptades; eren les garberes. Quan un bancal ja estava ben agarberat, pel rostoll s'hi passava el diable (un gran rampill amb pues de ferro estirat per un animal) que arreplegava tot el sembrat que encara havia quedat al terra després d'agarberar. Amb el diable passat i tot el bancal rampillat i lligades les "rampillades", en aquell bancal ja hi podien entrar les espigadores. Les espigadores eren dones que, per fer-se un jornalet, passaven pels bancals ja rampillats a arreplegar les espigues que encara hi havien quedat. A punta de sol ja eren al tros. Amb el davantal es feien una mena de bossa per posar-hi les espigues o mitges espigues que no portaven la tija de palla. Amb les espigues que encara conservaven la tija de palla en feien manats que anaven aguantant amb una mà. Quan el manat ja era prou gros el recargolaven fent una mena de trena que lligaven amb una tija del mateix sembrat. Cap allà a les deu o abans ja plegaven. Arreplegaven tots els menats i en feien un feix que es posaven al cap i, a peu, cap a casa. Les espigadores sempre agraiïen que algun pagès que treballés a prop, s'offerís a portar-los el feix fins al poble.

A la migdiada, davant de cada casa on hi havia una espigadora es podia veure una borrasa estesa al sol on es torraven els menats d'espigues, els quals, a la tarda serien mesats per separar el gra de la palla. En el mateix lloc, tot el gra s'anava llençat des d'una certa altura, sobre la mateixa borrasa perquè, gràcies a la marinada, quedés ben net. No sé la quantitat de gra de blat o d'ordi, que una espigadora podia recollir en un matí, calculo que devia anar entre sis i vuit quilos. Paral·lelament a la feina d'espigar (però a diferents temps) hi havia gent que passaven a ESPIGOLAR, el nom pot portar a confusions, però no era ben bé el mateix. Les espigadores (només dones) recollien del terra les espigues de blat o d'ordi. Els que anaven a espigolar (tant homes com dones) recollien ametlles, olives o pinyes de panís... dels trossos que, els seus propietaris, ja havien deixat per ben collits, però com acostumava a passar (passa ara també amb la fruita), sempre en quedava alguna cosa. La dita diu: *Qui no cull espigola*.

Be Joan, encara que ja suposo que tot això ja ho sabies, m'ha semblat bé fer aquest recordatori no només per tu sinó, sobretot, per a la gent jove d'ara que de tot això no n'ha sentit a parlar mai. Joan, tal com dius, et recordes molt bé de la Melis com espigadora. Jo recordo molt a dues veïnes de casa meua; la Rosa del Macià (que llavors vivia en una casa del Casaca, la que ara és un magatzem de l'Ajuntament), però sobretot recordo la Cecilia del Guas (Guasch), de la meua padrina de cal Peix... En fi, eren altres temps.

CINQUANTA ANYS DE REVISTA

Consell de Redacció

Amb els precedents de *La Veu d'Artesa* de l'any 1965 i de *La Meuca* de l'any 1966, el setembre de 1967 apareix el primer número de *La Femosa*, protanveu de l'Agrupació Cultural que duu el mateix nom i que havia nascut només cinc mesos abans. En un context força difícil de dictadura franquista, profundament hostil a Catalunya, a la seva llengua i cultura, la revista té molt clar, des del seu començament, que vol incidir en el creixement i dinamització cultural d'Artesa des d'una vessant progressista, democràtica i catalanista. Calia recuperar la llengua catalana com a vehicle d'expressió i comunicació escrites i per fer-ho possible la revista s'edità exclusivament en català i sense cap publicitat, cosa que fins avui s'ha complert estrictament. Aquella revista humil de fulls ciclostilats editada amb una senzilla multicopista popularment coneguda per "vietnamita" esdevé la primera publicació catalana de la comarca del Segrià, després de la Guerra Civil i una de les pioneres a tot el Ponent català. A partir de 1969 apareixen els primers acudits, dibuixos i titulars rotulats, i a partir del desembre de 1971 es canvia el disseny i el format de la revista (es passa a 22x16 cm) i es rep una nova empenta amb l'entrada de nous col·laboradors al consell de redacció i també de nous associats a l'agrupació cultural. Des de la revista s'exerceix la crítica, sense defugir els temes locals. *La Femosa* esdevé un autèntic vehicle d'opinió local des d'on s'intenta fer veure la necessitat de recuperar la pròpia cultura, la catalana, silenciada per la dictadura i produir un veritable desvetllament i redreçament cultural.

Aquesta primera etapa de la revista es perllonga fins al maig de 1973, quan després de publicar trenta números es clausura per ordre del Govern Civil de Lleida. S'addueix que es tracta d'una publicació il·legal, que no és un butlletí intern de l'agrupació, sinó que es parla de tot i es fa política (llavors de política només n'hi havia una) i a més que en el darrer número s'ha publicat una biografia de Francesc Macià (segons la Guardia Civil "el viejecito ese").

Durant quatre anys i mig la revista resta en silenci, però coincideix amb el període més dinàmic de l'Agrupació Cultural la Femosa. Des del local autogestionari de cal Tomàs s'organitzen tot tipus d'activitats que tenen una gran incidència en la vida del poble.

El novembre de 1977 la revista reemprén la seva vida millorant la seva qualitat d'edició. Des de les pàgines de *La Femosa* s'inicien en les lletres un bon nombre d'artesencs i artesenesques amb aficions literàries o simplement per fer escoltar la seva opinió o crítica. La revista és motiu de polèmica en aquells articles que toquen de prop personatges, actuacions i aspectes concrets del poble des d'una vessant crítica, irònica o càustica. La revista esdevé també recull d'allò més destacable de la vida del poble i de tot allò que ajuda a comprendre la seva història, cultura i patrimoni.

L'any 1983 el consell de redacció amb Jordi Niubó i Adolf Costafreda com a peces claus, fa un esforç en l'actualització de la maquinària, en primer lloc amb l'adquisició d'una nova multicopista elèctrica i una màquina d'escriure electrònica i més tard amb la compra d'una petita màquina d'offset i una *insoladora* de clixés. Amb aquestes millores tecnològiques es pot introduir fotografies de temes locals, cosa que es consolidarà de la mà del fotògraf Ramon Serra. S'adjunten acudits, la majoria signats per *Passarell* i després per RVM que crea l'entranyable *Pep l'artesenc*. També apareix una secció dedicada als passatemps, obra de Miquel Àngel Navarro, i estudis d'història, folklore, patrimoni local que apareixen amb més o menys assiduitat. I la publicació esdevé portaveu de grups com el de *Recerques Arqueològiques La Femosa* o el de *l'Alternativa Ecologista d'Artesa*. Amb tota aquesta maquinària i la bona disposició dels membres del consell de redacció es continua realitzant tota l'edició i impressió de la revista a la mateixa seu de l'A. C. *La Femosa*, sempre íntegrament en català i sense publicitat de cap tipus, però amb l'ajut econòmic de les institucions.

Amb períodes de tota mena, el desembre de 1988 la revista arriba a editar cent números, una veritable fita per una publicació d'aquest caire. L'any 1991 l'Agrupació Cultural la Femosa s'estableix en un local de propietat, situat al carrer dels Gallart, número 7 i comença una nova etapa. L'any 1992 es produeix un canvi significatiu, en adquirir, amb l'ajut de l'ajuntament d'Artesa de Lleida, una màquina d'offset professional i una *insoladora* per a la confecció dels clixés corresponents, materials de segona mà, però que fan un gran servei a l'edició de la publicació. La revista canvia de format i de disseny, es passa a mida foli (29,5x21 cm), amb una portada més

espectacular a dues tintes amb 24 pàgines i un bon nombre de fotografies a la portada i a l'interior. L'any 1995 es millora molt el disseny amb l'adquisició d'un ordinador per al muntatge i confecció. L'any 1997, en trencar-se la màquina d'offset i no poder-la arranjar, es decideix que un cop feta la correcció, muntatge i maquetació, la impressió es realitzi a la impremta Payà de Lleida. L'octubre de 2002 es produeix una fita molt important: assolir el número 200. Aquest fet fa que es plantegin canvis profunds amb un disseny i

maquetació més atractius, però continuant amb el mateix esperit de sempre: dinamitzador, democràtic, progressista, crític, integrador i al servei de la llengua i del poble de Catalunya, íntegrament en català i sense publicitat. Encara que totes les tasques d'edició que realitza el consell de redacció representen un esforç considerable per als seus membres, és molt gratificant veure que després 50 anys de vida, "La Femosa" continua fidel a la cita amb les seves lectores i lectors. Esperem que ho continuï essent durant molt anys.

AGRUPACIÓ CULTURAL LA FEMOSA

Butlletí nº 1

Bon amic : Si has rebut aquesta fulla és senyal de que ja ets soci o almenys simpatitzant de l'Agrupació Cultural "La Femosa" i per tant com a membre d'aquesta família d'amics de la cultura i el deport et comuniquem els primers projectes que volem portar a terme i que si Déu vol començarem ben aviat:

1. Aquesta fulla s'ha de considerar com el butlletí de l'Agrupació Cultural "La Femosa". Aquesta vegada no hi ha hagut temps de fer-la millor, però per la propera, amb la col.laboració de tots, esperem que ja serà el nostre portaveu.

2. S'han recomençat les obres a la Biblioteca seu de la nostra Agrupació. Per tot aquest mes ha de quedar enllestida i apunt per menar-hi totes les activitats.

3. Tan aviat s'obri la Biblioteca començaran les ballades de sardanes. Uns dansaires de Lleida s'han oferit a venir tantes vegades com ens fagi falta per ensenyar-nos-la a puntejar.

4. També el proper mes començaran ja uns cursos de llengua, literatura i història de Catalunya pels socis i simpatitzants.

5. Encara que estem caminant cap al mal temps, s'està treballant per organitzar una excursió que ben aviat anunciarem destí i preu. Però per començar que us sembla una sortida a buscar BÒLETS?

6. Amics de Lleida, escriptors, professors, sacerdots,.... s'han oferit voluntaris per venir a Artesa a donar-nos xerrades.

7. Com hi ha ganes de muntar un grup de teatre, es prega a tots els que tinguin ganes de ser del grup que ho diguin ben aviat per tal de mirar la possibilitat de trobar un director i començar els assajos.

8. Si tens ganes de guardar tots els butlletins de l'Agrupació Cultural "La Femosa" comença per aquest ja que com es compren només és pels socis i per tant seran contats.

Fa un any - just en aquestes dades - que ens trobem sense una Biblioteca on poder triar els llibres més escaients al nostre gust; un any que molts de nosaltres no hem pogut llegir res...ni trobar-nos, ni intentar solucionar cap dels nostres problemes; ara fa un any

Es encoratjador que al cap just d'un any tinguem una Agrupació totalment autoritzada, que puguem editar aquest butlletí dins de tota legalitat i tinguem una Biblioteca apunt d'inaugurar i un munt de projectes que hem de portar a bon fi

PER MOLTS ANYS!!

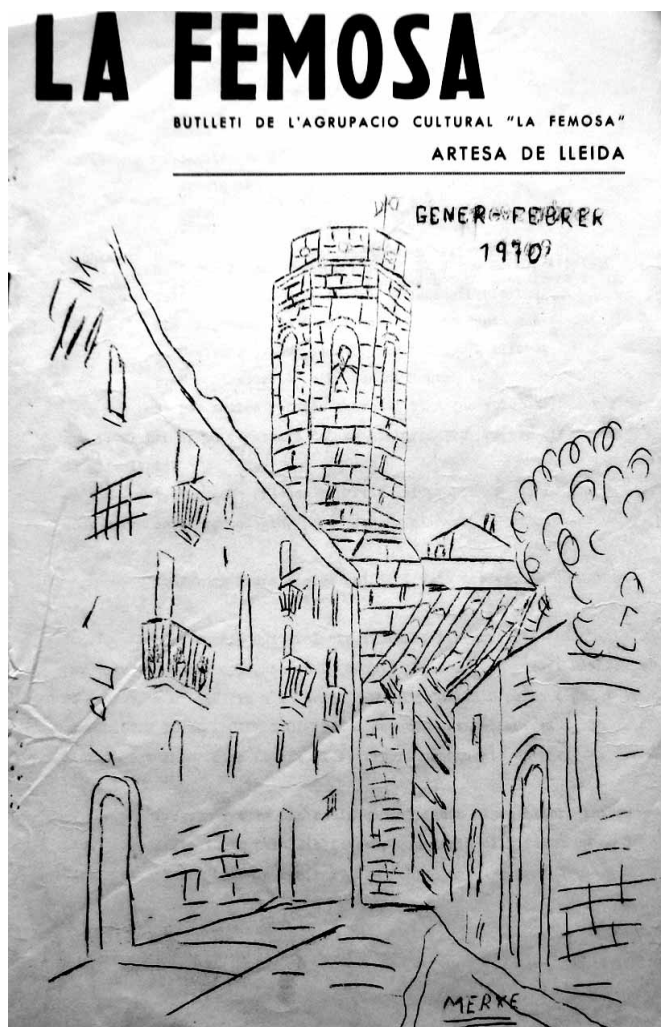
Pere Puiggròs Compte. Alcalde de l'Ajuntament d'Artesa de Lleida

Per molts anys *La Femosa*. Us ho desitgem en representació d'Artesa de Lleida. Cinquanta anys, cinquanta anys són molts anys perquè una associació es mantingui viva, i ben viva com ho està l'Agrupació Cultural La Femosa. És molt d'agrair, que un poble petit com el nostre, tingui una associació i una revista de les característiques de La Femosa. Principalment per tot allò que aporta, en bé de la cultura d'Artesa de Lleida, de Catalunya i del món en general, gràcies a les diferents conferències, visites guiades, actes culturals diversos, i a la confecció de la revista amb il·lustracions i fotografies de qualitat. Revista de gran interès cultural, social i informatiu. Revista rigorosa, veraç i imparcial en la qual tots i totes hi

tenim una pàgina sempre que vulguem i sigui quina sigui la ideologia o comentari que vulguem expressar-hi.

Igualment en representació de l'Ajuntament, vull agrair el treball de tota la gent que ho fa possible i valorar que si no hi hagués la revista de La Femosa, l'Ajuntament estaria obligat a redactar-ne una altra ja que la informació que en ella trobem moltes vegades no arribaria.

Agrair a tots i totes els qui durant tot aquest temps heu fet possible poder arribar fins aquí. Animar-vos a continuar en la mateixa línia per molts anys. L'Ajuntament d'Artesa de Lleida resta al vostre costat i vol donar-vos tot el suport que calgui en tot allò que necessiteu.

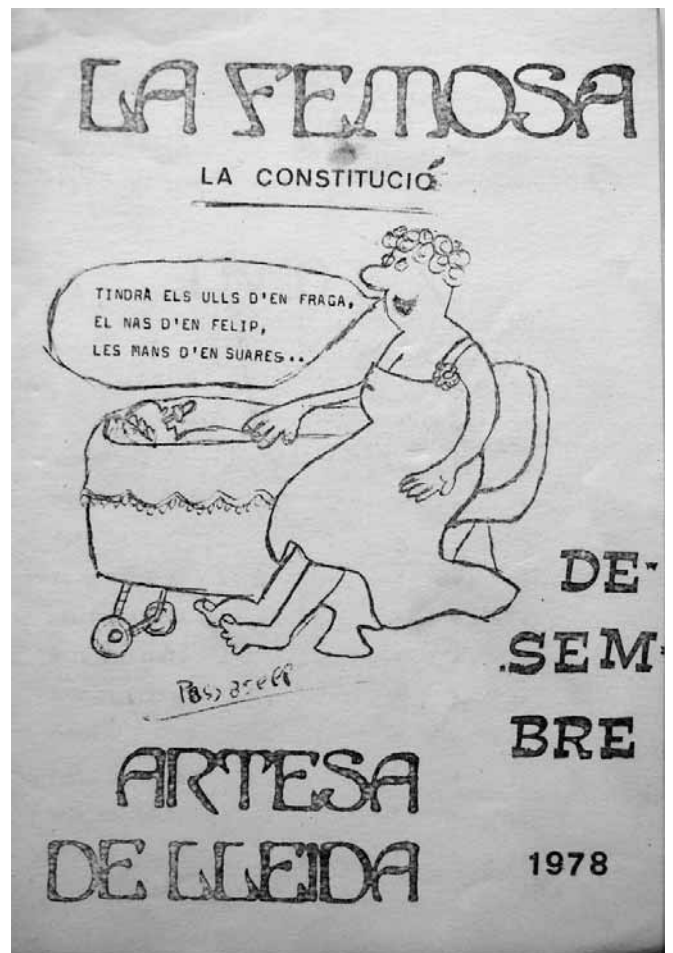
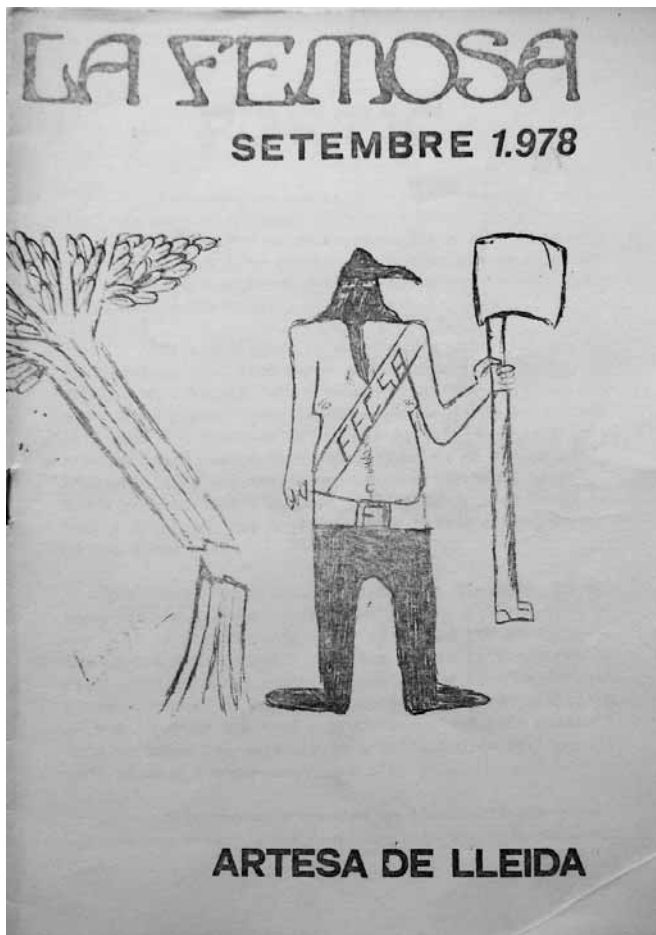

DELS ANIVERSARIS

Josep Borrell i Figuera. Director dels Serveis Territorials de Cultura a Lleida

De vegades tenim la sensació que els anys passen amb una pressa inaudita i que el valor de les coses, de les accions, dels fets, no els podem mesurar adequadament, no els podem valorar suficientment, precisament perquè no tenim temps d'aturar-nos a pensar-hi amb prou equanimitat o imparcialitat i rectitud. D'altres vegades, en canvi, el temps és una llosa que no ens permet moure'ns ni endavant ni endarrere, o una mena de roda que gira sobre si mateixa i ens fa veure la realitat com una repetició anodina, insulsa, que no ens aporta res més que avorriment i desgana. La mesura del temps vital és la mesura de la durada de coses, persones, fets, valors, misteris o mites. De l'experiència interna, emocional, sentimental, passional, racional, espiritual i de l'experiència externa, de la marca física del nostres actes, de les construccions que hem estat capaços de bastir o destruir.

Celebrar 50 anys de la revista *La Femosa*, doncs, és festejar que s'ha estat prou capaç per recollir al llarg dels cinquanta anys el glatir vital del món d'Artesa, però al mateix temps el batec del món més general. Festejar els anys en què s'ha fet la crònica vital de la gent d'Artesa vol dir que s'ha sabut aturar suficientment el ritme de tot plegat per deixar constància del què i del perquè del viure quotidià. La revista *La Femosa*, al capdavant, ha sabut transformar la banalitat i la monotonia de les hores, els mesos i els anys en l'espectacle de les vides creatives, de les que fan comunitat i esdevenen història positiva i exemplar. *La Femosa*, fet i fet, no és sinó la transcripció de memòria de la major part dels aspectes de la nostra existència. Una memòria que, segons Bergson, no viatja exactament del present al passat, sinó del passat al present i cap al futur. Per molts anys!!!

LA FEMOSA EN FA 50

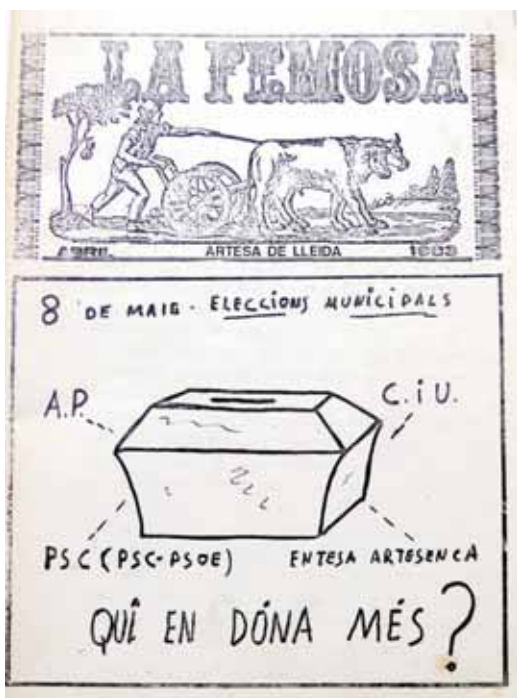
Montserrat Macià Gou. Directora de l'Institut d'Estudis Ilerdencs

Segons com es miri, 50 anys no són gaires anys; però en el cas d'una publicació seriada com La Femosa han estat prou per fer de l'Agrupació Cultural homònima i del municipi d'Artesa de Lleida referents del món cultural no tan sols de la nostra comarca, sinó de tota la demarcació de Lleida. I, segurament, mantenir-se tants i tants anys vol dir que els objectius i la voluntat amb què va ser creada, quan començaven les acaballes de la nit fosca del règim, no eren només de fer per fer, sinó d'una voluntat de voler fer d'Artesa un municipi de ciutadans cultes, crítics i, per tant, lliures, amb el desig que allò que fessin no jugués amb l'efímer, sinó que apostés per la perdurabilitat. I així ha estat.

A través de les pàgines d'aquesta revista, no hi veiem només la transformació política, social i cultural que ha viscut el país i, amb ell, el poble, sinó que hi tenim aplegats ingents estudis i reflexions que les plomes sàvies que hi escriuen ens deixen, des del número primer, per a les generacions que van venint. Si això ha estat possible és evident que ha estat perquè al capdavant sempre hi hagut lideratges amb talent, amb disponibilitat i amb molta generositat

que ho han fet possible, gelosos que el seu poble, Artesa de Lleida, mantingui viu i ferm el tremp cultural. I aquests 50 anys no han fet altra cosa que muscular-lo, aquest desig. Amb un resultat encomiable i d'alta qualitat.. Avui, en una societat de la informació i de la comunicació tan acceleradament canviant, quan el suport paper recula en favor dels suports digitals, també per a la cultura, donar-la a l'estampa, la publicació, té el valor entranyable i delicat de voler que cada casa tingui la seva Femosa com a objecte tangible, si se'm permet de dir-ho així. Amb la voluntat que tothom la pugui llegir tocant-la, aquesta realitat que cada veí se sent tan seva perquè en realitat és la seva, de realitat viscuda.

L'encert i la gràcia, tant de l'Agrupació cultural com de la publicació seriada que en recull l'activitat, és que han treballat la cultura en totes les seves disciplines i per a totes les edats, perquè tothom hi tingui espai i hi trobi atracció i atractiu. I això també és el que des de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, en tant que Institució cultural de la Diputació de Lleida, ens omple d'orgull, que Artesa tingui, a través de La Femosa, la seva veu. Un altaveu al món.

MOLTES FELICITATS

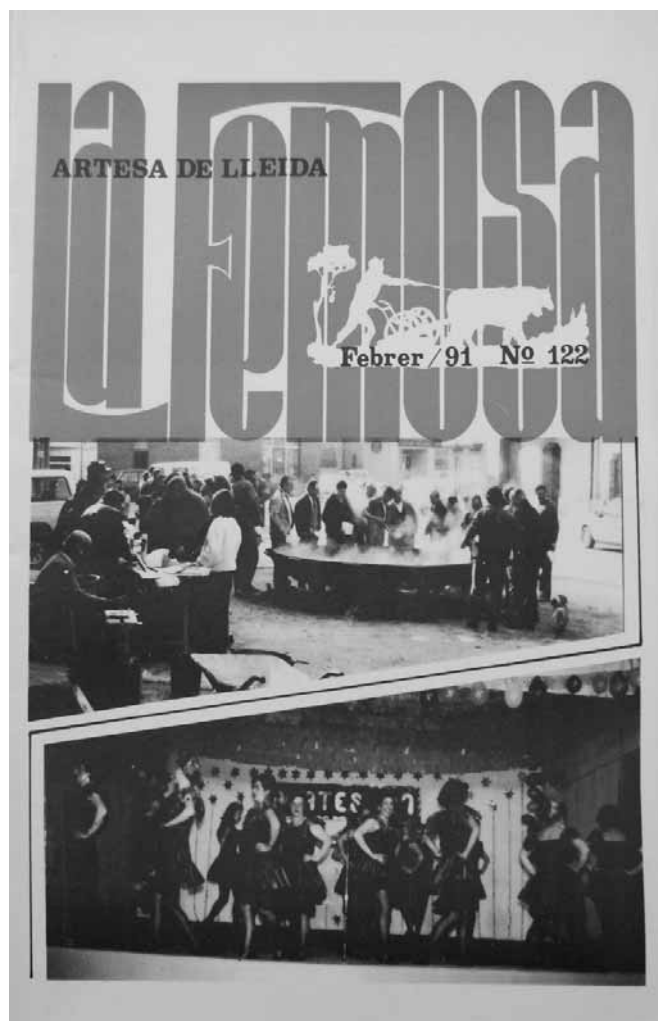
Paquita Sanvicén Torné. Directora del Centre de Normalització Lingüística de Lleida

Srs. Directors de la revista La Femosa Vull fer-vos arribar la meua més sincera felicitació, personal i professional –i també la de tot l'equip del Centre de Normalització Lingüística de Lleida– pel 50è aniversari de la revista que dirigiu. Felicitació també a l'Agrupació Cultural *la Femosa* i al conjunt de persones que fan possible que puntualment cada dos mesos es publiqui la revista. Artesa de Lleida és una població molt afortunada al poder disposar des de fa mig segle d'una publicació de proximitat, rigor i compromís com la vostra. En un moment que la comunicació i la informació està colonitzada per la immediatesa i la globalitat d'Internet, cal celebrar que iniciatives en paper com la vostra, de mirada pròxima local i comarcal arrelada al territori, siguin iniciatives d'èxit que avancen cap al futur amb pas consolidat i ferm. Molt probablement, l'èxit rau també en

l'encert de la tria dels continguts que combinen la diversitat i la pluralitat: l'actualitat més propera, l'agenda d'actes i activitats locals i comarcals, els reportatges històrics, els passatemps... Cal no oblidar, òbviament, com una clau important de l'èxit i la continuïtat ininterrompuda de la revista al llarg d'aquest mig segle de vida, el vostre compromís amb la defensa de la cultura i la llengua catalanes, tal com queda reflectit en l'eslògan ja conegut de la revista: "Sempre en català i sense publicitat" Segur que diferents generacions d'Artesa de Lleida han pogut atansar-se a la llengua catalana gràcies a *La Femosa*.

Per tot plegat, moltes gràcies pel vostre compromís, moltes felicitats per aquest aniversari. Sens dubte, són els primers 50 anys de molts altres 50 anys que estan per venir. Enhorabona!!

Lleida, 30 d'octubre de 2017

LA FEMOSA UN REFERENT DE PROXIMITAT

Maria Jesús Llaveró Porcel. Presidenta del Centre d'Estudis Comarcals dels Segrià

Les persones que vivim i hem viscut en un poble petit, menys de 3.000 habitants, sabem com és de difícil tirar endavant qualsevol projecte i, sobretot, si té un caire cultural, però encara més difícil és mantenir-lo al llarg dels anys amb bona salut i empenta. Per poder aconseguir aquesta gesta cal un grup de persones implicades i interessades en allò que el projecte significa, a banda del compromís amb el poble, amb els veïns i veïnes coetànies i futures.

Una publicació periòdica com *la Femosa* requereix, a més, un plus de tot això; necessita un esforç extra per cercar, elaborar, corregir i muntar continguts nous i interessants en cada número, estant a l'aguait de l'interès de la població i dels temes que són d'actualitat sense descuidar la recuperació necessària de la memòria. Per afegir-hi més dificultats, aquest projecte es va començar en l'últim període del franquisme (1967) quan com a bèstia moribunda es tornà més dur i cruel com ho demostrà el tancament de la revista el 1973 per "ordre governativa". Aleshores la feina ja estava

feta, la llavor estava plantada, les consciències despertes i això és el que ajuda a entendre la llarga trajectòria de *la Femosa* i la represa puixant el 1977 amb més força i qualitat, amb una adaptació i evolució continuada sempre al ritme dels temps i de les inquietuds d'Artesa de Lleida i del seu entorn geogràfic i social.

La Femosa és el producte d'èxit resultant de la complicitat i de les sinèrgies establertes per tot un poble amb el seu entorn, el seu temps i la seva història, i de la generositat de moltes persones que amb la seva feina i el seu temps l'han fet possible. És per això que és un referent per a la resta d'entitats que tenim en una o més publicacions, el nostre instrument per a documentar la nostra tasca i els nostres projectes. Seguim els seus passos teixint a poc a poc aquesta complicitat i relacions des de la imprescindible col·laboració sense més interès que el coneixement, la cultura i la memòria. Enhorabona per aquests primers 50 anys; ens anirem trobant durant els pròxims 50.

FELICITATS A LA FEMOSA

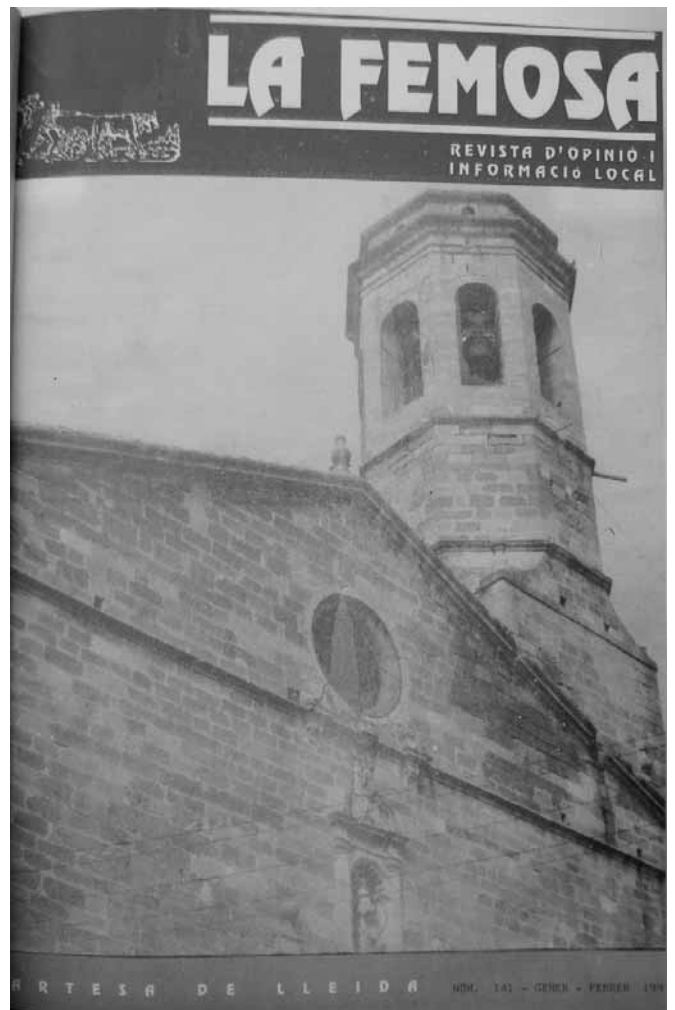
Esteve Mestre Roigé. Revista Barret Picat de Linyola

La revista Femosa celebra els seus 50 anys. Artesa de Lleida, té cartografiada la seva vida popular en els 290 números de La Femosa. En les seves pàgines hi trobareu els escrits de generacions d'artesencs que estimaren amb passió i cregueren en el futur del seu poble. Qui en tingui tota la col·lecció té la Bíblia d' Artesa de Lleida: notícies, costumari, història... i els grans temes i reptes als quals han fet front, al llarg d'aquests 50 anys, els habitants de la vila.

La revista Femosa és un organisme viu que teniu de cuidar amb delicadesa. La revista Femosa, encara que us la trobeu a casa cada dos mesos, no surt del no-res, sinó que és el fruit de l' esforç

voluntari, del treball d' unes persones que se sacrifiquen perquè us arribi cada dos mesos.... La Femosa, lector, és una revista que viu del teu recolzament i que et demana que la continuïs mimant, estimant i rebent amb alegria..., que li facis costat. Arribar a tu, lector, és el motiu de la seva existència.

Des de Barret Picat de Linyola, una germana petita de 38 anys, ens n'alegrem d'estar al vostre costat en la celebració dels vostres 50 anys. Llarga vida a La FEMOSA, la revista d' opinió i informació local d' Artesa de Lleida!

CRÒNIQUES DEL CF ARTESA DE LLEIDA

Oriol Liarte Torrelles

El diumenge 10 de setembre l'equip amateur del CF Artesa de Lleida va iniciar oficialment una nova temporada, en la que va estrenar nova categoria, guanyada la temporada anterior, a l'assolir la 2ª posició del grup 21 de la Quarta Divisió Catalana. En aquesta ocasió el primer partit el va disputar contra el C.F. Alguaire al camp Municipal d'Artesa. El CF Artesa de Lleida ha quedat inscrit en el grup XIII de la Tercera Divisió Catalana, format per 18 equips del Segrià i l'AF Les de la Val d'Aran. La Lliga s'iniciarà el cap de setmana del 9-10 de setembre i finalitzarà el del 24-25 de maig de 2018, en total es disputaran 34 jornades.

Des d'aquestes pàgines desitgem molta sort al CF Artesa de Lleida en la nova categoria i esperem, com la temporada passada, oferir als nostres lectors les cròniques dels partits que disputi l'equip del nostre poble.

CF ARTESA DE LLEIDA 1 - CE ALGUAIRE 3 (10-09-2017)

Primer partit de l'Artesa en aquesta nova etapa de 3a Catalana. El partit va començar amb molta intensitat per part dels dos equips. Els locals van disposar de diverses ocasions per obrir el marcador, però malauradament no les van poder transformar. Això l'Alguaire ho va aprofitar, marcant el 0-1 en un córner on la pilota va sortir refusada cap a la pròpia porteria de l'Artesa. Això va minvar la moral dels blanc-i-blaus i va pujar la dels visitants. L'Alguaire es va llançar a l'atac i va obtenir el 0-2, rematant una pilota morta dins de l'àrea dels locals. A les acaballes de la primera part, els visitants van marcar el tercer gol, amb una jugada de l'extrem, que va definir davant el porter. A la segona, l'Artesa va utilitzar un canvi tàctic per contrarestar el joc dels rivals. Gràcies a això es van poder crear algunes jugades d'atac. En un córner, fruit d'un tir de falta refusat per la barrera de l'equip visitant, K. Vasquez va marcar, amb un remat de cap, l'1-3. L'Artesa va creure en la remuntada, i ho va intentar. El partit es va trencar i l'Alguaire amenaçava amb contres que podien tancar el marcador definitivament. En una d'aquestes, l'àrbitre va treure la segona targeta groga a un jugador de l'Artesa, fet que va condicionar la resta del partit pels locals.

CF Artesa de Lleida: S. Costa, O. Liarte, S. Puertas, E. Liarte (J. Liarte), I. Borrell, F. Castro (M. Porqueras), M. Rodríguez, M. Iglésias, D. Carrera (C. Camí), G. Palou i K. Vásquez.
CE Alguaire: C. Soldevila, G. Díaz, M. Raluy, Al.

Giró, S. Molet, N. Llebot, R. Amigó, R. Fortuny, O. Angurell, S. Mir i J. Galiano.

Corner de l'Artesa en el partit contra l'Alguaire.

CF ARTESA DE LLEIDA 1 - CEF AITONA 0 (09-09-2017)

Primera victòria de la temporada dels blanc-i-blaus, en un partit de molt esforç i treball. Els locals eren 12 jugadors, amb sols un porter a la banqueta. Els d'Artesa van mostrar una gran solidesa defensiva al llarg de tot el matx, concedint poques ocasions de gol a l'Aitona. A la primera part, els locals van proposar un joc directe, que va servir per generar algunes ocasions, la majoria a través de la pilota parada. En una d'aquestes, la pilota va caure als peus del migcampista Marc Rodríguez, que va definir amb un fort xut. A la segona part, els visitants van atacar mes que a la primera, però no van poder marcar cap gol. En arribar a la porteria es trobaven amb una defensa i un porter segurs. Per la banda de l'Artesa, va aprofitar per sortir ràpidament a la contra, generant perill de gol. No obstant això, el marcador ja no es va moure i es va acabar el partit, donant els 3 primers punts de la temporada a l'Artesa.

CF Artesa de Lleida: S. Costa, O. Liarte, O. Marquez, E. Liarte, J. Liarte, M. Porqueras (D. Requena), M. Rodríguez, M. Iglésias, E. Pijuan, G. Palou i K. Vásquez.

CEF Aitona: J. Doladé, R. Molina, S. Iacob, D. Dragomir, D. Ibars, G. Latorre, H. Molina, J. Agustí, D. Oancea, A. Roigé i T N'Daou.

Jugada a l'àrea de l'Artesa en partit contra l'Aitona.

CF PUIGVERTENC 3 – CF ARTESA DE LLEIDA 2 (17-09-2017)

Primer Derbi de la temporada molt disputat. En començar el partit, tots dos equips van mostrar ràpidament les seves cartes, l'Artesa apostava per un joc directe, mentre que el Puigverd oferia un joc més pausat. Tots dos equips van arriscar per marcar el primer gol. L'Artesa ho aconseguí mitjançant Guillem Palou, en una pilota llarga que el jove jugador s'endú davant del porter visitant, i així aconseguí definir a porteria buida. Tot seguit, va haver-hi un intercanvi de clares ocasions de gol per part dels dos equips, tot i que cap dels dos les va transformar. En un seguit de córners dels locals, finalment van aconseguir marcar l'empat a 1, a través d'una pilota roscada al segon pal. S'arribava a la mitja part amb un resultat just per un partit tant igualat. A la represa, els dos equips van seguir oferint un joc intens per endur-se el matx. En un rebot dins l'àrea de l'Artesa, l'àrbitre va assenyalar la pena màxima per mans, que els locals van transformar en el 2-1. Aquest gol va ser un cop dur per l'Artesa, que va patir també la lesió del migcampista Sergi Puertas. Tanmateix, els blancs, empesos per una afició motivadora, que no va parar d'animar en tot el partit, van aixecar-se i van aconseguir empatar, mitjançant un remat de cap d'Òscar Márquez, en un córner. Quedava molt poc temps, però els locals van pujar el ritme en els darrers instants i va aconseguir marcar el 3-2, en una centrada on un dels davanters remata davant el porter visitant. Els locals van endur-se els 3 punts, en un partit on semblava que cap dels dos equips se'ls emportaria.

CF Puigvertenc: G. Andrés, Ch. Noguero, J. Solans, G. Herrera, M. Allepuz, C. Sánchez, S. Reig, J. Comenge, G. Morancho, C. Pulido i I. Rodrigues.

CF Artesa de Lleida: D. Requena, O. Liarte, S. Puertas (F. Castro), Ò. Márquez, E. Liarte (J. Liarte), I. Borrell, M. Rodríguez, M. Iglésias, D. Carrera (C. Camí), G. Palou i K. Vásquez (Carlitos).

CF ARTESA 0 - ALCARRAS FC, B 0 (24-09-2017)

El partit va començar amb un Artesa més llançat a l'atac, fruit del qual és va disposar d'alguna ocasió per poder-se avançar. Tot i això, la igualtat va predominar durant la primera part, on els dos equips van veure frustrades les seves ocasions per l'encert dels porters. Primer va ser Marc Rodríguez qui, després d'una molt bona passada de Kiko, que el plantava davant del porter, va desaprovechar l'oportunitat de posar el conjunt local per davant en el marcador. També va estar a prop d'aconseguir el gol Oscar Marquez a la sortida d'un córner, tal i com ja va fer al camp del Puigverd. La rèplica del Alcarràs va tardar poc en arribar, després d'una jugada molt ben trenada pels visitants, que va acabar amb una rematada dins l'àrea que va desviar

el porter. Amb aquestes ocasions, és va arribar a la mitja part. La segona part van ser els visitants els qui van portar el ritme del partit, tot i que l'Artesa aprofitava les contres per intentar fer pujar el primer al marcador. Malgrat l'Alcarràs tenia més presència a l'àrea, el bon nivell exhibit per la defensa blanc-i-blava solucionava les jugades més compromeses. El partit disposaria d'una jugada clara més per a cada equip abans del final, un xut de fora l'àrea per part dels visitants que desviava el porter, i un xut de Guillem Palou, que refusava el porter visitant, després que el davantier xutés en una posició bastant escorçada.

CF Artesa de Lleida: S. Costa, O. Mor, O. Márquez, J. Liarte, I. Borrell, F. Castro (C. Camí), M. Rodríguez, M. Porqueras (E. Pijuan), D. Carrera (Carlitos), G. Palou i K. Vásquez.

Alcarràs CF: Ch. Marmol, D. Caminal, O. Ribes, F. Castany, A. Lujano, D. Fernandez, S. Pach, S. González, M. Sztalchelski, J. Vinyals i J. Vila.

BALAFIA CF 1 - CF ARTESA 0 (01-11-2017)

Partit igualat on els locals van originar més ocasions per marcar i emportar-se el matx. A la primera part, l'Artesa va cedir la possessió al Balafia, adoptant una postura defensiva. Això els permetia robar pilota en zona de creació, per sortir amb velocitat i agafar desprevinguts als locals. Els dos equips van defensar amb seguretat, i gairebé no van haver-hi ocasions en la primera. A la segona, el Balafia va arriscar més per atacar, cosa que els va permetre generar alguna ocasió de gol. Per la seva banda, l'Artesa no va poder aprofitar els espais que es creaven degut a l'avançament de línies dels locals. Després d'uns minuts d'atac continu del Balafia, va arribar el gol. La jugada va començar en una pilota a l'esquena de la defensa, on l'extrem dels locals xuta a porteria, amb el conseqüent rebuig a l'àrea petita per part del porter. Després de nombrosos rebots, un jugador del Balafia empeny la pilota dins la porteria dels blancs. Ja no quedava temps, així que els d'Artesa van sortir a la desesperada, buscant l'empat. Els locals ho van aprofitar per crear perill, però sense èxit.

Balafia CF: A. Ocaña, B. Mamadou, M. Bahdiallo, I. Barbero, CH. Espinosa, D. Tomas, A. Clavero, CH. Fernandez, M. Sahanoko, A. Cano i S. Dibottindame.

CF Artesa de Lleida: S. Costa, O. Liarte, S. Puertas (A. Rios), O. Márquez, I. Borrell, J. Liarte (E. Liarte), M. Rodríguez (E. Pijuan), M. Iglésias, D. Carrera, F. Castro i K. Vasquez.

Falta picada per l'Alcarràs contra l'Artesa.

CONTES D'ANIMALS PER INCRÈDULS: LA NIT

Eulàlia Solà Miró. Alternativa Ecologista d'Artesa de Lleida

Aquest conte que llegireu tot seguit, s'utilitzarà per les xerrades que l'Alternativa, dins de Plataforma Animalista Terres de Lleida, fa servir per introduir els debats a les escoles, dels nois i noies de 6è de primària dels pobles del Segrià, d'acord amb la intenció, tot plegat, d'avançar cada dia més en la Tinença responsable d'animals de companyia. Fa anys en vàrem publicar un que es deia: *Moret: un conte per a una nit d'estiu*, que aquest curs llegiran les 32 escoles que s'han apuntat a l'activitat, i ara ve aquest per donar més varietat a la temàtica. Publicar-lo a la Femosa ens serveix per donar-li el tret de sortida, fet necessari i que agraim profundament.

La Bruna, una pastora alemanya creuada de labrador, anava com moltes tardes de la casa familiar a la finca on treballava el seu propietari, però aquell dia no hi va arribar. En creuar la carretera local, un cotxe l'engrapà de mig a mig i la llençà violentament a la cuneta on caigué mig estabornida. La Berta, la conductora, baixà ben de pressa del cotxe, sorpresa per no haver vist amb prou celeritat l'animal que encara bellugava, enmig de la ranera que anunciava la seva fi. Compungida, se la quedà mirant una bona estona fins que s'adonà que recuperava l'alè perdut. Encoratjada per la nova situació la carregà com va poder al cotxe i la dugué al primer veterinari que trobà. Després d'observar-la minuciosament, i comprovar que no tenia xip, diagnosticà que només tenia un fort cop al costat dret, quatre rascades i un bon ensurt, res que no es curés amb una bona dutxa i afecte. I la Berta en tenia molt d'afecte i temps, vivia sola i treballava a mitja jornada, excepte els caps de setmana que els dedicava al seu promès, en Jaume, que vivia a la ciutat comtal i només podien veure's els dies de festa que baixava a Lleida a casa dels pares. El noi en saber la nova se n'alegrà i l'encoratjà a quedar-se-la, així la Berta no estaria tan sola.

Un cop a casa la noia determinà de trobar-li un nom i, és clar, no podia endevinar pas com es deia, així que la batejà amb el nom de Nit, pel seu pelatge fosc. Després li cercà un espai on pogués jeure tranquil·la. Una manta ben gruixuda als peus del sofà on la Berta descansava després dels àpats, faria el fet. A la cuina, un plat i una galleda petita per a l'aigua acabaven de fer l'equipament bàsic de supervivència. Caldria comprar xampú adequat per banyar-la de tant en tant, desparasitadors interns i externs, un bon pinso...Seria perfecte! es farien companyia mútua, sortirien a caminar cada tarda... Quatre carrers més enllà hi havia molt d'espai per a córrer i saltar... a més, el canal del riu quedava a prop, així que en temps de calor també es podria banyar, no s'avorririen pas i ella caminaria que era una proposta que sempre havia acomplert a mitges; ara no tenia excusa. La gossa semblava que li llegia el pensament i l'actitud de la Berta la plagué sobremanera perquè es deixava fer mansament i abans de donar una ordre ja l'obeïa :
-vine, quieta, jeu, au menja...A la tarda aniria al veterinari, li posaria el xip i ja podria considerar-la seva.

Però vet aquí que el veterinari li digué que abans de posar-li el xip havia de denunciar que l'havia trobat a l'ajuntament del terme i, si passats vint dies ningú no la reclamava, llavors ja se la podria quedar i xipar-la al seu nom. Els vint dies es feren

molt llargs, ja que la Berta temia que si sortia el propietari l'hauria de tornar. Quan sonava el telèfon tenia un ensurt, temorosa que no fos l'ajuntament reclamant-li la Nit. Sempre amb l'ai al cor passaren els dies fins que, finalment, s'adonà que ja no podia reclamar-la ningú. Ja era ben seva, i així constava a la cartilla veterinària que estrenava amb una il·lusió esclatant.

La Berta no podia estar més contenta, es podia dir que s'havien trobat i s'avenien d'allò més. Quan arribava a casa explicava a la gosseta com havia passat el dia, quins inconvenients havia tingut a la feina...i els caps de setmana encara eren més agradables ja que s'hi unia el Jaume. Feien excursions llargues en cotxe i a peu, planes inacabables d'arbres i matolls on la Nit corria i corria... anaven a plegar bolets, descobrien caminols amagats i paratges plens de bellesa; lluny de ser una nosa, la gossa era un complement perfecte. Però el futur que no l'ha vist ningú, és una mica trapella, els en tenia preparada una que havia de capgirar la pacífica convivència.

La Nit feia dies que mostrava una fam atroç, augmentava de volum amb la mateixa rapidesa que es cruspia tot el que se li donava i més. Alarmada, la noia, la portà al veterinari que després de fer-li una ecografia li diagnosticà un embaràs d'un mes i mig; faltaven exactament quinze dies perquè nasquessin els cadells, i en portava vuit. La Berta era de tarannà responsable i no parava de pensar què en faria de vuit cadells. Cuità de portar-los en una protectora de la zona, ja que s'encarregaven d'agafar els animals abandonats i perduts. Efectivament, agafaven els animals abandonats i perduts, però no els que tenien propietari. Això sí, li'n farien difusió i si sortien adoptants es podria fer amb els protocols del centre, així s'asseguraven que tenien l'imprescindible perquè estiguessin protegits: vacunes, xip, esterilització i placa identificativa. En Jaume, més pràctic, li donà una solució d'urgència. Portarien, un cop nascuts, gossa i cadells a la granja del seu pare. Allí hi havia conills, gallines, ànecs i dues eugues. Una masia de pedra amb diferents dependències guardava les màquines del camp, mentre els animals, ja cap al tard s'aixoplugaven a les quadres. De dia es banyaven i bevien al pantà envoltat de xops, freixes i un avet, els quals oferien clapes d'ombra a l'aigua fresca que, constantment renovada, era clara i transparent. Estarien com en un paradís, i així fou els primers dos mesos, passats els quals, en Fede, el pare del Jaume, començà a queixar-se perquè els cadells, tot jugant, li tombaven el menjar dels conills, li aixafaven

els ous de les gallines o es posaven entre les potes de les eugues i les espantaven. La protectora ja feia dies que s'havia posat mans a l'obra a fer difusió. Eren molt bonics i no tardarien a sortir, pensava la Berta. N'hi havia de tots colors, dos de blancs, dos de marrons, dos de negres, un de blanc i negre de pèl llarg i un altre de blanc i marró. Quatre mascles i quatre femelles feien el total i tots serien de tamany mitjà gran o gran. Quedava demostrat que la Bruna s'havia fet un tip de festejar quan la deixaven solta perquè anés de la casa familiar a la finca dels propietaris. Òndia, vuit cadells! la majoria de pares diferents. Passaven els dies i no trucava ningú interessant-se per ells, no hi havia manera d'adoptar-los! El Fede i el Jaume prou que donaven veus pel poble. Alguns ho tenien molt clar:

-Vaja! Pagar per un gos! Cadells i gossos és el que sobra arreu, vàtua l'olla! Jo no he pagat mai per un gos i sempre n'he tingut!

I per acabar-ho d'adobar en Fede, digué: -i algun fins i tot m'ha proposat d'agafar-li el seu, que jo tinc espai, m'ha dit, que li fa més nosa que servei!, casondena, anem bé!

La Berta en sentir aquests comentaris se li estrenyia el cor i no entenia com podia ser tot tan difícil. Un dia finalment trucaren de la protectora dient que hi havia una família que en volia dos per acompanyar el propietari de la finca mentre treballava al camp. S'enamoren del Nuc i de la Tina, dos cadells de color marró de tamany gran, creuats de pastor alemany. La Protectora féu les comprovacions pertinents perquè estiguessin ben cuidats i hi donà el vistiplau. Feren un contracte d'adopció amb la condició que quan tinguessin l'edat havien de baixar a la Plana de Lleida a esterilitzar-los, ja que entrava al contracte pagat.

Ja només en quedaven sis. Passada una setmana una altra família també els va trucar i els encantà el Bàrlet, el blanc i negre de pèl llarg. Faria companyia a un gossa adulta i entenimentada que havien adoptat feia poc i els propietaris li volien donar un company. El lloc s'assemblava molt al que ja coneixia, tenia un pantà, arbres... tot i que no hi havia animals altres que ells, però tant li era perquè els propietaris eren d'allò més eixerits i afectuosos i la gossa li caigué bé de seguida; semblava la mare del cadell, el vigilava, el llepava, un tancat els protegia i l'interior de la masia els resguardava del fred i la calor. Estaria bé, i tant que sí. Després d'aquest període de sort, novament la cosa s'encallà i passaven els dies sense que ningú s'interessés per ells. La Berta i el Jaume penjaren cartells amb la foto dels gossets pels

espais públics dels pobles de la rodalia: llar del poble, cooperativa de consum, farmàcies, botigues etc. Havien posat el seu telèfon i els deien que si els volien veure havien d'anar a la masia del Fede; poc s'esperaven el que el Fede faria. A mesura que els futurs propietaris anaven arribant, sense preguntar on s'estaria, per què el volien etc. els anava donant un gosset, sense cap mirament. Per exemple, la Lluna, un cadell de femella, simpàtic i cridaner, amb el pèl negre i lluent, va anar a parar en una granja del poble veí, l'home digué que se li havia mort el gos. El granger afirmà que faria patxoca lligada a la cadena quan fos gran, ja que se la veia forta i robusta, evitaria així que li entressin els intrusos lladregots. Quan la Berta ho va saber plorà de ràbia: no volia que un cadell de la seva gossa estigués lligat per sempre a una cadena, però no hi podia fer res. El cadell ja no era a la masia i no sabia on cercar-lo. En una setmana desaparegueren tots. El més greu és que els altres tampoc no sabia on havien anat a parar, ja que la majoria de propietaris no eren ni

del poble; s'havien emportat un gosset i prou, com qui s'emporta una barra de pa sota el braç. La Berta no estava d'acord amb aquella manera de procedir, els voluntaris de la protectora li havien fet saber que calia pensar-ho bé abans de donar un animal en adopció i que calia tenir garanties que el tractarien correctament i se l'estimarien molt, sinó no l'havien de donar. Ella intuïa que fent les coses tal com les havia fet en Fede no podia anar bé i que tard o d'hora sabrien quina havia estat la sort o la dissort dels seus estimats amics. I com que dels errors sempre se n'aprèn, cercà amb determini a l'agenda del seu mòbil el número de telèfon del Pere, el seu veterinari. Un cop aquest contestà al telèfon, la Berta digué amb una convicció fora de dubtes:

-Pere, dóna'm hora, que vull esterilitzar la Nit!! Mai més, ni ella ni la gossa tornarien a passar per aquell calvari!

Més val prevenir que curar i la Berta ho tenia molt clar.

MOTS ENCREUATS

Miquel A. Navarro

Solució pàgina 39

HORIZONTALS

1. Olives que s'han enfosquit. A la seva ordre.
 2. Falli, equivoqui. Recaptació o coca.
 3. Que té els colors de l'iris. Instrument músic de corda.
 4. No resa cap cosa. Mil. Excrement.
 5. Nascut a Anatòlia. Revolució per minut.
 6. Aquell tribunal anticatalà. Pronom apostrofat. Al revés, tal. Vocal.
 7. Aquest talla i poleix pedres. Casa de.
 8. Al revés, bosc de sureres. Estil de natació.
 9. Obertura en una paret. Allà.
 10. Un petó cap per avall. Certa societat. Un tastet però girat.
 11. Certa religió. Animal amb plomes. Vocal repetida.
 12. Riera o poble d'Artesa de Segre.

VERTICALS

1. No assistiries de cap per avall. El quatre romà.
 2. Arrencar en gran quantitat.
 3. Subproducte del vi molt suau. Sempre a favor del vent.
 4. Companys dels "uis". Al revés, dificultat, embolic.
 5. Tona. Estimo al meu patró. Punt cardinal mirat per sota. Més de mil.
 6. Rígid, dret. Contrapesos, pesos. Angle recte.
 7. Segona nota. Confiar en la seva fidelitat. Tabac en pols.
 8. Conformista, que tria la millor opció. Comencen l'abecedari.
 9. Càntic religiós. La llatina. Acaba infinitius. Poble i riu del Pallars Sobirà.
 10. Irònicament, paperassa, bagatge. La segona.
 11. Al revés, model, norma. Riota vista per sota.
 12. Xarxa o riu que puja. Amiga del mató. Burxa, excita.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1										■		
2					■							
3							■					
4				■		■						■
5									■			
6			■		■						■	
7									■			
8							■					■
9									■			
10	■				■			■				
11						■				■		
12												

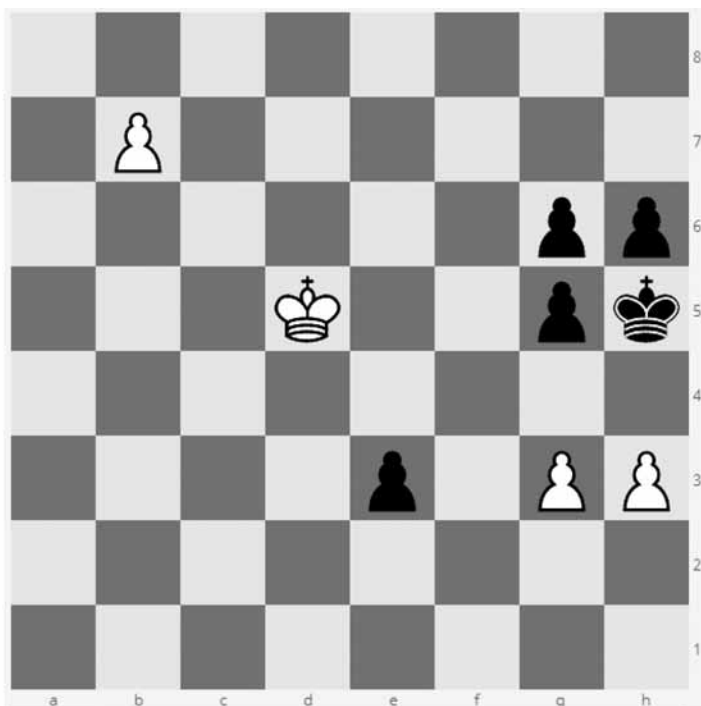
ENTRETENIMENTS

PROBLEMA D'ESCACS

Solucions a la pàgina 39

Albert Batiste

Final de peons on les blanques guanyen en 3 moviments.
Juguen blanques.

SOPA DE LLETRES

M. A Navarro i Lluís Gil

SUDOKU

Busqueu els noms de 12 classes de bolets comestibles.

F	A	S	P	I	L	O	E	S	R
I	R	C	A	M	A	G	R	O	C
M	P	E	B	R	L	I	S	N	P
E	R	G	D	I	B	S	O	R	I
M	O	I	C	O	I	E	R	A	N
O	V	R	R	N	L	A	P	X	E
C	E	G	Y	E	L	I	O	I	T
O	L	O	N	T	I	V	C	O	E
S	L	L	E	N	E	G	A	M	L
A	O	A	R	B	L	A	U	C	L

			3		6			8
				2	5	3	7	
		2		4		5		
		4						3
						6	5	
2		7		5	3	4		
4				7	9	8		
		8		3	2			4
3		5			8	6		

HO HEM LLEGIT A...

TERCERA CATALANA GRUP XIII

Segre, dilluns 9 d'octubre de 2017 →

Còmoda victòria de l'Artesa amb pòquer de Palou

ARTESA LLEIDA	LES
5	0
Costa, O. Liarie, Mirasquez, Rodriguez, E. Liarie, Carrera, Porcuera, J. Liarie, Borrall, Palou, Yáscuez. Canvis: Porcuera per Pijuan (45'), O. Liarie per Mor (63').	Simois, Perado, Moresno, Larrea, Zalazar, Annett, Pellicer, El Mehadali, Arroyo, Rala, Valentín. Canvis: Pellicer per Oreiro (25').
Gols: 1-0, Palou (4'), 2-0, Palou (20'), 3-0, Palou (23'), 4-0, Yáscuez (38'), 5-0, Palou (66').	
Àrbitres: Pastor Lapieza. Va amonestar el visitant Rala.	
Incidències: Partit corresponent a la sisena jornada del grup 13 de Tercera Catalana, disputat al nu. municipal d'Artesa de Lleida.	

L'ARTESA DE LLEIDA L'Artesa de Lleida no va tenir cap problema per aconseguir la segona victòria de la temporada. Es va imposar per un còmode 5-0 sobre l'Associació Futbol Les, un equip que transita per la zona baixa de la classificació, de la qual precisament s'allunya l'Artesa després de sumar aquests tres valuosos punts. El protagonista de l'encontre va ser Guillem Palou, que va marcar quatre dels cinc gols de l'equip. L'enfrontament es va decantar molt aviat per a l'equip local amb el gol de Palou als quatre minuts. Al descans l'avantatge ja era de 4-0 i a la segona part, després del 5-0 anotat per Palou al minut 65, els locals ja van abaixar el ritme.

Una acció del partit que van disputar ahir l'Artesa de Lleida i el Les.

Dissabte, 7 d'octubre de 2017

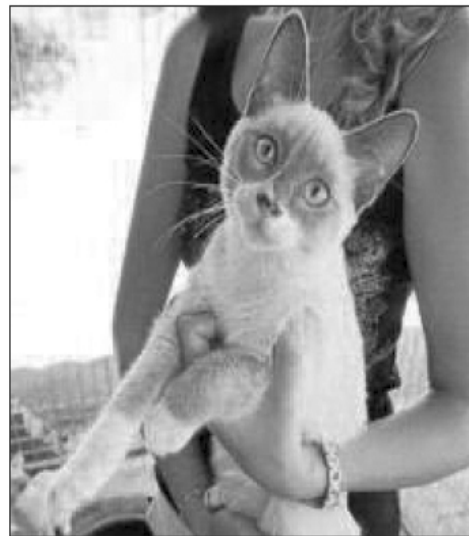
Porta'm a casa

Gateta de 5 mesos, barreja de siamès i amb molt bon caràcter. Necessita una família, porta xip i està vacunada. Per adoptar-la, truqueu a la Protectora d'Artesa de Lleida: 618 722 038.

Segre, dimecres 4 d'octubre de 2017

Porta'm a casa

Gatets. A la Protectora d'Artesa de Lleida tenim diversos cadells de gat en adopció, d'uns cinc mesos, mascles i femelles. Han estat tots abandonats i busquem famílies que els adoptin. Si voleu informació, truqueu al telèfon 618 722 038

TELÈFONS I HORARIS D'INTERÈS

Ajuntament973 16 71 62
 Assistent social: dimecres alterns.....973 16 73 15
 Correus: dilluns a divendres, 8-10 h, dissabte 8-9h
 Farmàcia.....973 16 72 04
 Veterinari de la Protectora Local:
 Jaume Armengol.....626 869 516

V3 Hospital Veterinari:.....639 367 888
 Metge.....973 167 291
 Metge urgències: Dies feiners: 15 h – 8 h i els festius
 tot el dia973 14 20 29 / 973 14 20 33
 Museu:973 16 71 62
 (Ajuntament, hores convingudes)

SOLUCIONS ALS ENTRETENIMENTS

MOTS ENCREUATS

HORIZONTALS

1. SABATERÈS. AR. 2. ERRI. RECAPTE.
 3. IRISAT. LLAUT. 4. RES. M. FEMTA.
 5. ANATOLIC. RPM. 6. TC. N. AITAL. E.
 7. LAPIDARI. CAL. 8. SUREDA. CROL.
 9. FINESTRA. LLA. 10. BES. SA. TAST.
 11. ISLAM. PAO. II. 12. VALLLLEBRERA.

VERTICALS

1. FALTARIES. IV. 2. ARRENCADISSA. 3. BRISA.
 PENELL. 4. AIS. LABERINT. 5. T. AMO. SUD.
 ML. 6. ERT. LLASTS. L. 7. RE. FIAR. RAPE.
 8. ECLECTICA. AB. 9. SALM. I. R. TOR.
 10. PATRACOLS. E. 11. PAUTA. RIALLA.
 12. RET. MEL. ATIA.

ESCACS

1. b8C ; e2
2. Cd7, e1D
3. Cf6++

SUDOKU

7	5	1	3	9	6	2	4	8
8	4	9	1	2	5	3	7	6
6	3	2	8	4	7	5	1	9
5	8	4	7	6	1	9	2	3
1	9	3	2	8	4	7	6	5
2	6	7	9	5	3	4	8	1
4	1	6	5	7	9	8	3	2
9	7	8	6	3	2	1	5	4
3	2	5	4	1	8	6	9	7

SOPA DE LLETRES

ROSSINYOL, ROVELLÓ, MOIXERNÓ, LLENEGA,
 PINETELL, PEBRÀS, GÍRGOLA, REIG,
 MOCOSA, CUALBRA, FREDOLIC i CAMAGROC.

ENIGMA

Sabeu on estan aquests fogons de pedra?

Solució a l'enigma del mes passat: A cal Marquet, carrer Nou, número 12.

FESTA DE SANT RAMON

FESTA DE LES CASSOLES

PARTICIPANTS A LA MANIFESTACIÓ DE L'11S

20S. CONCENTRACIÓ CONTRA ESCORCOLLS

IMATGES D'ACTUALITAT

REFERÈNDUM DE L'1 D'OCTUBRE

VISITA GUIADA PEL POBLE

CONCENTRACIÓ CONTRA EMPRESONAMET POLITICS

CERCAVILA DEL CORRELENGUA